

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

**E
NACRT**

ZAKON O UGOSTITELJSTVU

Banja Luka, januar 2026. godine

ZAKON O UGOSTITELJSTVU

GLAVA I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, vrsta ugostiteljskih objekata, oblici ugostiteljske djelatnosti, kategorizacija ugostiteljskih objekata, prava i obaveze ugostitelja, upravni nadzor i ostala pitanja od značaja za oblast ugostiteljstva.

Član 2.

(1) Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) ugostitelj je privredno društvo, preduzetnik ili fizičko lice koje obavlja ugostiteljsku djelatnost,
- 2) ugostiteljska usluga zavisno od vrste ugostiteljskog objekta je:
  1. pružanje ugostiteljskih usluga smještaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka i drugih uobičajenih usluga u ugostiteljstvu u ugostiteljskim objektima za smještaj, koja traje od momenta prijave gosta u ugostiteljski objekat za smještaj do momenta izdavanja odgovarajućeg računa za pružene usluge,
  2. pružanje ugostiteljskih usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće, koja traje od momenta ulaska gosta u ugostiteljski objekat i traje do momenta izdavanja odgovarajućeg računa za pružene usluge,
- 3) gost je fizičko lice koje kao potrošač u ugostiteljskom objektu za smještaj koristi uslugu smještaja, ishrane i pića i druge uobičajene usluge u ugostiteljstvu ili samo uslugu smještaja,
- 4) ugostiteljski objekti za smještaj su objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge smještaja, ishrane i pića i druge uobičajene usluge u ugostiteljstvu ili samo usluge smještaja,
- 5) ugostiteljski objekti za ishranu i piće su objekti u kojima se pripremaju i uslužuju topla i hladna jela, pića i napici ili se uslužuju samo pića i napici,
- 6) catering objekti su vrsta ugostiteljskih objekata u kojima se pripremaju obroci u centralnim jedinicama za potrošnju na drugom mjestu (u prevoznim sredstvima, na priredbama, svečanostima) i iz kojih se vrši snabdijevanje korisnika tom hranom,
- 7) smještajna jedinica je opremljena prostorija, odnosno skup opremljenih prostorija (soba, apartman, hotelski apartman, studio apartman) ili posebno uređen prostor na otvorenom (kamp mjesto, kamp parcela), unutar ugostiteljskog objekta za smještaj, koja se stavlja na raspolaganje korisniku,
- 8) standardi su uslovi i mjerila u vezi sa uređenjem i opremljenosti objekta, kvaliteta pružanja usluga i pretežnog sadržaja usluga i održavanja ugostiteljskog objekta,
- 9) standardna oznaka je jednoobrazno dimenzionirana i sadržajno određena tabla za označavanje kategorije ili standarda te vrste ugostiteljskog objekta,
- 10) catering usluga je usluga koja podrazumijeva pripremanje jela, i/ili poslastica, i/ili napitaka u ugostiteljskom objektu po utvrđenim standardima i dostavljanje ili dostavljanje i usluživanje na drugom mjestu,
- 11) Hasap standard (HACCP) je sistem analize opasnosti i kontrolnih tačaka u procesu proizvodnje, distribucije i manipulacije hranom.

(2) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog i ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Član 3.

(1) Ugostiteljska djelatnost je pružanje ugostiteljskih usluga smještaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka u ugostiteljskim objektima, kao i pripremanje hrane i dostavljanje korisnicima za potrošnju na drugom mjestu.

(2) Ugostiteljska djelatnost se obavlja u ugostiteljskim objektima za smještaj, ugostiteljskim objektima za ishranu i piće, catering objektima, pokretnim ugostiteljskim objektima i ostalim vrstama ugostiteljskih objekata u skladu sa ovim zakonom.

Član 4.

(1) Ne smatra se obavljanjem ugostiteljske djelatnosti pružanje usluga smještaja, ishrane i pića:

1) zaposlenima u odmaralištima, ustanovama socijalne zaštite za smještaj korisnika, socijalnim, kulturnim, obrazovno-vaspitnim i zdravstvenim ustanovama, ako usluge pružaju lica zaposlena u navedenim subjektima, odnosno ako pružanje tih usluga nisu povjerali ugostitelju i ako se ugostiteljske usluge ne pružaju trećim licima,

2) koje za potrebe učenika, studenata i đaka organizuju obrazovno-vaspitne ustanove, ako usluge pružaju lica zaposlena u navedenim ustanovama, odnosno ako pružanje tih usluga nisu povjerali ugostitelju i ako se usluge pružaju po netržišnim cijenama,

3) koje za potrebe svojih članova organizuju udruženja, sportske, omladinske, humanitarne, vjerske i druge organizacije u svojim prostorijama bez svrhe sticanja dobiti,

4) koje za potrebe zaposlenih u toku procesa rada koje u sopstvenim prostorijama organizuju privredni subjekti, preduzetnici, republički organi i organi jedinice lokalne samouprave ako usluge pružaju lica zaposlena u navedenim subjektima.

(2) Objekti, odnosno prostorije, uređaji i oprema, kao i lica koja pružaju usluge iz stava 1. ovog člana moraju ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uslove za ugostiteljski objekat, i to u dijelu prostora u kojem se te usluge pružaju.

(3) Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su tržišnoj inspekciji jedinice lokalne samouprave dostaviti pismeno obavještenje o započetom pružanju usluga smještaja, ishrane i pića u roku od osam dana od dana njegovog donošenja.

Član 5.

(1) Ugostiteljsku djelatnost obavljaju privredna društva koja su upisana kod nadležnog registarskog suda u Registar poslovnih subjekata za vršenje ugostiteljske djelatnosti, odnosno preduzetnici koji su za obavljanje te djelatnosti upisani u Registar preduzetnika i fizička lica koja nisu registrovana kao preduzetnici, a koji su upisani u Registar fizičkih lica koji pružaju ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma, kao i pružalaca usluga u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje i kampovima koji se vodi kod Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge (u daljem tekstu: Registar fizičkih lica) pod uslovima propisanim ovim zakonom (u daljem tekstu: ugostitelji).

(2) Ugostiteljsku djelatnost pod uslovima određenim ovim zakonom za ugostitelja mogu obavljati:

1) udruženja, sportske, omladinske, humanitarne, vjerske ili druge organizacije u svojim poslovnim prostorijama za treća lica,

2) ugostiteljske obrazovne ustanove (ugostiteljske škole), kao i ustanove studentskog i učeničkog standarda u svojim poslovnim prostorijama za potrebe trećih lica,

3) ustanove koje obavljaju pozorišnu djelatnost u svojim poslovnim prostorijama i prostorima, muzeji i galerije koje obavljaju muzejsku djelatnost, u svojim poslovnim prostorijama i prostorima za potrebe posjetilaca, odnosno trećih lica,

4) subjekti koji upravljaju zaštićenim područjima,

5) pravno lice koje upravlja odmaralištem, domovima ili drugim objektima za pružanje usluga smještaja i ishrane svojim zaposlenima može pružati i usluge smještaja i ishrane trećim licima.

(3) Subjekti iz stava 2. ovog člana dužni su da obavljanje ugostiteljske djelatnosti upišu u registar kod nadležnog suda.

Član 6.

(1) Ugostiteljska djelatnost obavlja se u ugostiteljskim objektima koji mogu biti samostalne građevinske cjeline ili dio većih građevinskih cjelina u kojima je obezbijeđena njihova funkcionalnost.

(2) Ugostiteljski objekat mora ispunjavati opšte minimalno-tehničke uslove koji se odnose na uređaje, opremu, obezbjeđenje električne energije, vodosnabdijevanje, zbrinjavanje otpada, osvjjetljenje objekta, grijanje, ventilaciju i zvučnu izolaciju objekta, protivpožarne uslove, zaštitu na radu, zaštitu od požara, zaštitu od buke, zaštite zdravlja stanovništva od duvana, duvanskih i ostalih proizvoda za pušenje, sanitarno-tehničke i higijenske uslove, kao i na ostale propisane posebne minimalno-tehničke uslove za pružanje pojedinih vrsta ugostiteljskih usluga u zavisnosti od vrste ugostiteljskog objekta.

(3) Ugostiteljski objekti koji podliježu obaveznoj kategorizaciji, pored opštih i posebnih minimalnih uslova, moraju ispuniti i uslove kojima se utvrđuju elementi za odgovarajuću kategoriju ugostiteljskog objekta.

(4) U zavisnosti od vrste, ugostiteljski objekti moraju obezbijediti prostorije i prostor za pripremu i obradu hrane, prostorije i prostor za usluživanje gostiju, prostorije za ličnu higijenu gostiju, pomoćne prostorije i prostore i smještajne jedinice.

(5) Ugostiteljski objekat u kojem je obezbijeđeno nesmetano kretanje za lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima, pored uslova propisanih ovim zakonom, mora ispunjavati i uslove definisane propisima iz oblasti uređenja prostora i građenja.

(6) Izuzetno od st. 1, 2. i 3. ovog člana, ako je ugostiteljski objekat smješten u objektu koji je proglašen kao kulturno-istorijski spomenik ili kao nepokretno kulturno dobro, može odstupiti od opštih i posebnih minimalnih uslova iz ovog zakona ako bi se njima narušile autentične vrijednosti spomenika ili dobra, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa nadležnog za zaštitu kulturno-istorijskih dobara, u skladu sa posebnim zakonom.

(7) Ugostiteljska djelatnost može se obavljati i u objektima, prostorijama i prostorima u kojima se obavlja druga djelatnost ako su za obavljanje ugostiteljske djelatnosti ispunjeni zakonom propisani uslovi.

(8) Ugostitelj u okviru jednog ugostiteljskog objekta može obavljati ugostiteljsku djelatnost za više vrsta ugostiteljskih objekata iz člana 15. ovog zakona ukoliko za svaku vrstu ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Član 7.

(1) U ugostiteljskim objektima ugostitelji mogu obavljati djelatnost trgovine na malo duvanom, duvanskim i ostalim proizvodima za pušenje u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštiti zdravlja stanovništva od duvanskih i ostalih proizvoda za pušenje, trgovine na malo štampom, suvenirima, proizvodima iz programa sopstvene proizvodnje i domaće radinosti, kao i trgovinu drugom robom, pod uslovom da ugostitelji koji obavljaju takvu djelatnost ispunjavaju uslove određene posebnim propisima iz oblasti trgovine.

(2) U ugostiteljskim objektima ugostitelj, pored ugostiteljskih usluga, može pružati i ostale usluge, kao što su usluge pranja i hemijskog čišćenja, frizerske usluge, velnes usluge i ostale usluge koje su uobičajene u ugostiteljstvu.

(3) Priređivanje igara na sreću u ugostiteljskim objektima obavlja se u skladu sa posebnim propisima iz oblasti igara na sreću.

(4) Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti na javnim površinama ili ljetnim i zimskim baštama ugostitelji su obavezni da ispune uslove u vezi sa izgradnjom i uređenjem takvih prostora.

(5) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave odlukom propisuje uslove u vezi sa izgradnjom, izgledom i uređenjem javnih površina, ljetnih i zimskih bašti u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost.

Član 8.

(1) Za početak rada ugostiteljskog objekta moraju da budu obezbijeđeni: prostor, uređaji, oprema i uslovi koji se odnose na zaposlena lica u skladu sa ovim zakonom.

(2) Ugostitelj organizovan kao privredno društvo može da počne sa obavljanjem djelatnosti, da obavlja djelatnosti i da mijenja uslove njenog obavljanja kada se kod nadležnog suda registruje za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.

(3) Ugostitelj organizovan kao preduzetnik može da počne sa obavljanjem djelatnosti, da obavlja djelatnosti i da mijenja uslove njenog obavljanja kada od nadležnog organa jedinice lokalne samouprave dobije rješenje o registraciji preduzetnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje samostalnih preduzetnika.

(4) Ugostitelj upisan u Registar fizičkih lica može da počne sa obavljanjem djelatnosti, da obavlja djelatnosti i da mijenja uslove njenog obavljanja kada od APIF-a dobije potvrdu o upisu u Registar fizičkih lica, u skladu sa ovim zakonom.

(5) Nadležni organ iz st. 2, 3. i 4. ovog člana u postupku izdavanja rješenja iz st. 2. i 3. ovog člana, odnosno u postupku izdavanja potvrde iz stava 4. ovog člana ne provjerava pravni osnov korišćenja poslovnog prostora.

(6) Nadležni organ iz st. 2. i 3. ovog člana dužan je da izda rješenje iz st. 2. i 3. ovog člana u roku propisanom zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata i zakonom kojim se uređuje obavljanje zanatsko-preduzetničke djelatnosti.

(7) Protiv rješenja iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu trgovine i turizma (u daljem tekstu: Ministarstvo) u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(8) Ministar trgovine i turizma (u daljem tekstu: ministar), uz saglasnost ministra zdravlja i socijalne zaštite i ministra za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, pravilnikom propisuje uslove koji se odnose na prostor, uređaje i opremu ugostiteljskih objekata.

Član 9.

(1) Lice koje u ugostiteljskim objektima za smještaj vrste hotel i u ugostiteljskom objektu za ishranu i piće vrste restoran neposredno uslužuje goste (zaposlen na radno mjesto konobar), priprema topla i hladna jela za goste (zaposlen na radno mjesto kuvar), priprema i dekoriše tople, hladne i suve poslastice (zaposlen na radno mjesto poslastičar) i obavlja poslove recepcionera – mora da ispunjava posebne uslove po pitanju stručnog zvanja, i to da ima najmanje srednju stručnu spremu u zanimanjima iz struke ugostiteljstvo i turizam ili neku drugu srednju stručnu spremu, odnosno srednje obrazovanje.

(2) Lice iz stava 1. ovog člana koje nema odgovarajuću srednju stručnu spremu ugostiteljskog smjera iz stava 1. ovog člana može da izvrši prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju

u traženo zanimanje ili da završi javnovažeći program osposobljavanja za zanimanje iz oblasti ugostiteljstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast obrazovanja odraslih.

Član 10.

Ugostitelj je odgovoran za štetu prouzrokovanu trećim licima u slučaju neispunjavanja uslova iz ovog zakona, u skladu sa opštim pravilima odgovornosti za štetu propisanim zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Član 11.

(1) Rješenje iz člana 8. st. 2. i 3. ovog zakona obavezno sadrži poslovno ime ugostitelja i oznaku vrste ugostiteljskog objekta iz čl. 12. i 15. ovog zakona za koju se izdaje rješenje.

(2) Izuzetno iz stava 1. ovog člana, ugostiteljski objekat može imati naziv dvije vrste ugostiteljskih objekata, ako za svaku vrstu ugostiteljskog objekta ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(3) Vrsta ugostiteljskog objekta može se promijeniti ako su ispunjeni uslovi propisani za pružanje druge vrste usluge u ugostiteljskom objektu.

(4) U smislu ovog zakona ne smatra se poslovnim imenom isticanje naziva objekta u kojem fizička lica pod uslovima propisanim ovim zakonom pružaju ugostiteljske usluge u skladu sa članom 5. stav 1. ovog zakona.

Član 12.

(1) Zdravstvena ustanova koja u obavljanju zdravstvene djelatnosti koristi prirodni faktor liječenja (gas, mineralna voda, peloid, vazduh/klima i drugo) može da pruža i usluge smještaja i ishrane trećim licima na način propisan ovim zakonom.

(2) Zdravstvena ustanova obavezna je da svojim aktom odredi vrstu ugostiteljske usluge koju će pružati, broj i strukturu smještajnih jedinica u kojima će se pružati usluge smještaja, kao i da se doregistruje za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.

(3) Zdravstvena ustanova pruža ugostiteljske usluge u objektima koji ispunjavaju propisane opšte minimalno-tehničke, sanitarno-tehničke i higijenske uslove za uređenje i opremanje ugostiteljskih objekata u skladu sa ovim zakonom.

Član 13.

(1) Centralni informacioni sistem u oblasti ugostiteljstva (u daljem tekstu: centralni informacioni sistem) je jedinstven i centralizovan elektronski informacioni sistem, koji sadrži sve relevantne podatke o pružaocima usluge smještaja, objektima za smještaj i gostima, preko kog se vrši njihova evidencija i unose drugi podaci proistekli iz obavljanja ugostiteljske djelatnosti.

(2) Ministarstvo uspostavlja centralni informacioni sistem i ugostiteljima koji pružaju uslugu smještaja obezbjeđuje besplatan pristup centralnom informacionom sistemu.

(3) Ministarstvo uspostavlja centralni informacioni sistem u svrhu obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, s ciljem nadzora nad pružanjem ugostiteljskih usluga u ugostiteljskim objektima za smještaj, evidencije i kontrole obračuna i naplate boravišne takse, izrade statističkih izvještaja i izvršavanja drugih zakonom utvrđenih obaveza Ministarstva.

(4) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da u centralni informacioni sistem unese osnovne podatke:

- 1) o ugostiteljskom objektu za smještaj,
- 2) o gostima,
- 3) o boravišnoj taksi.

(5) Lični podaci koji se mogu obrađivati u centralnom informacionom sistemu su samo oni koji su neophodni za ostvarenje svrhe iz stava 3. ovog člana, i to:

1) za goste: ime i prezime, datum rođenja, državljanstvo, adresa prebivališta/boravišta, vrsta i broj identifikacionog dokumenta, datum prijave i odjave, jedinstveni matični broj za domaće državljane,

2) za odgovorna lica / vlasnike ugostiteljskih objekata za smještaj: ime i prezime, adresa, vrsta i broj identifikacionog dokumenta i jedinstveni matični broj.

(6) Kategorije lica na koja se lični podaci odnose su gosti, odgovorna lica, odnosno vlasnici ugostiteljskih objekata za smještaj.

(7) Pored podataka iz stava 4. ovog člana, u centralni informacioni sistem se unose i druge vrste podataka u skladu sa Pravilnikom iz stava 13. ovog člana.

(8) Ugostitelj je dužan da vodi knjigu gostiju unosom podataka u centralni informacioni sistem.

(9) Lični podaci iz centralnog informacionog sistema mogu se učiniti dostupnim Ministarstvu unutrašnjih poslova radi obavljanja poslova iz oblasti javne bezbjednosti i poslova kontrole kretanja i boravka gostiju, Poreskoj upravi Republike Srpske radi kontrole obračuna i naplate boravišne takse i drugim institucijama radi obavljanja poslova u skladu sa njihovim nadležnostima i nivoima ovlašćenja.

(10) Lični podaci u centralnom informacionom sistemu čuvaju se najduže pet godina od dana njihovog unosa, a nakon isteka roka se trajno brišu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

(11) Ministarstvo obezbjeđuje zakonitu i pravičnu obradu ličnih podataka, primjenom odgovarajućih tehničkih i organizacionih mjera zaštite, uključujući kontrolu pristupa, vođenje evidencija o pristupu, enkripciju, pseudonimizaciju, sigurnosne protokole i druge mjere predviđene zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

(12) Obrada ličnih podataka u centralnom informacionom sistemu vrši se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

(13) Ministar pravilnikom propisuje vrstu i način unošenja podataka u centralni informacioni sistem.

Član 14.

(1) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da obezbijedi internet vezu za pristup centralnom informacionom sistemu.

(2) U slučaju trenutne nemogućnosti pristupa internet vezi, ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da ručno, u pisanom obliku, evidentira podatke iz člana 13. st. 4. i 8. ovog zakona, s ciljem njihovog naknadnog unošenja u centralni informacioni sistem.

(3) Ugostitelj koji pruža uslugu smještaja dužan je da bez odlaganja:

1) nakon prijave gosta u ugostiteljski objekat za smještaj unese podatke o gostu u centralni informacioni sistem,

2) nakon odjave gosta iz ugostiteljskog objekta za smještaj unese podatke o boravišnoj taksi u centralni informacioni sistem,

3) najkasnije u roku od tri dana od dana nastanka promjene podataka iz člana 13. stav 3. ovog zakona te promjene unese u centralni informacioni sistem.

(4) Ugostitelj je dužan da unosi lične podatke samo u obimu koji je neophodan za ispunjenje svrhe iz člana 13. stav 3. ovog zakona.

(5) Ugostitelj je dužan da osigura tačnost, ažurnost i potpunost podataka koje unosi u centralni informacioni sistem.

(6) Ugostitelji i druge institucije koje unose ili obrađuju podatke u centralnom informacionom sistemu dužni su da koriste korisničke naloge koji su personalizovani, zaštićeni jedinstvenim autentifikacionim podacima i nedostupni neovlašćenim licima.

(7) Ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za unutrašnje poslove i ministra finansija, pravilnikom propisuje način rada, korišćenja i funkcionisanje centralnog informacionog sistema.

Član 15.

(1) Ugostiteljski objekat je funkcionalno povezan, uređen i opremljen prostor koji ispunjava propisane minimalno-tehničke, sanitarno-tehničke i higijenske uslove za pružanje ugostiteljskih usluga, odnosno za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.

(2) Prema vrsti ugostiteljskih usluga koje se u objektu pružaju, ugostiteljski objekti mogu biti:

1) ugostiteljski objekti za smještaj u kojima se korisnicima usluga pružaju usluge smještaja, ishrane i pića ili samo usluge smještaja u objektima, kao što su: hotel i podvrste hotela, motel, turističko naselje, kamp, pansion, hostel, prenoćište, odmaralište, apartman, kuća za odmor, soba za iznajmljivanje, objekat seoskog turizma i drugi objekti za pružanje usluga smještaja,

2) ugostiteljski objekti za ishranu i piće u kojima se korisnicima usluga pripremaju i uslužuju topla i hladna jela, pića i napici ili samo pića i napici u objektima, kao što su: restorani, kafane, kafe-barovi, noćni klubovi, poslastičarnice, objekti brze hrane, kantine, menze, saloni za posebne prilike i drugi objekti za pružanje usluga ishrane i pića,

3) catering objekti u kojima se priprema hrana, piće i napici, po utvrđenim standardima radi usluživanja i potrošnje na drugom mjestu.

Član 16.

(1) U zavisnosti od vrste objekta i nivoa usluge, catering usluga se dijeli na:

1) profesionalnu catering uslugu – catering usluga koju pružaju ugostiteljski objekti vrste catering objekat i ugostiteljski objekat vrste restoran koji pruža catering usluge,

2) povremenu catering uslugu – catering usluga koju pružaju ugostiteljski objekti vrste: gostionica, pekoteka, roštiljnica ili ćevabdžinica, picerija i poslastičarnica.

(2) Ugostiteljski objekti iz stava 1. tačka 1) ovog člana mogu se baviti pružanjem catering usluga na osnovu ugovora sa naručiocem usluga, na duži period, i to za potrebe: ishrane radnika, djece u produženom boravku, putnika u prevoznim sredstvima i slično, te pružanjem pojedinačnih catering usluga za potrebe organizovanih skupova, kao što su: svadbe, prijemi, banketi, rođendani i slični skupovi.

(3) Ugostiteljski objekti za ishranu i piće vrste restoran koji pružaju profesionalnu catering uslugu moraju ispunjavati propisane uslove za objekte iz člana 13. stav 3. ovog zakona.

(4) Ugostiteljski objekti iz stava 1. tačka 2) ovog člana mogu se povremeno baviti pružanjem pojedinačnih catering usluga za potrebe organizacije manjih poslovnih prijema, rođendana i sličnih prigodnih događaja, te pripremati, isključivo iz svog asortimana jednostavna topla i hladna jela, ili poslastice, ili napitke i dostavljati ih, ili dostavljati i usluživati ih na drugom mjestu, ukoliko ispunjavaju uslove propisane posebnim propisima iz oblasti ugostiteljstva.

Član 17.

(1) Ugostitelj koji pruža ugostiteljske usluge u ugostiteljskom objektu za ishranu i piće vrste salon za posebne prilike dužan je da samostalno pripremi i posluži hranu i piće ili da obezbijedi hranu i piće od ugostitelja iz člana 16. stav 1. ovog zakona.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, hranu i piće koja se uslužuje u salonu za posebne prilike gost može nabaviti i kod subjekata registrovanih za djelatnost trgovine uz obavezu dostavljanja odgovarajućeg računa ugostitelju.

(3) Za usluge muzike, fotografisanja, dekoracije i ostale usluge koje se pružaju u salonu za posebne prilike ugostitelj iz stava 1. ovog člana mora od gosta obezbijediti dokaz o angažovanju lica za pružanje usluga u salonu za posebne prilike.

Član 18.

(1) Pojedine ugostiteljske usluge mogu se povremeno i privremeno pružati izvan ugostiteljskog objekta na sajmovima, vašarima, prigodnim proslavama, na drugim javnim manifestacijama ili na prostorima namjenski uređenim za pružanje ugostiteljskih usluga, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima kojima se uređuje bezbjednost hrane.

(2) Ugostiteljske usluge izvan ugostiteljskog objekta mogu obavljati samo registrovani ugostitelji, na određeni period u zavisnosti od trajanja manifestacija iz stava 1. ovog člana, odnosno za vrijeme trajanja sezone.

(3) Za pružanje ugostiteljskih usluga izvan ugostiteljskog objekta, na mjestu pružanja usluga potrebno je obezbijediti opšte i posebne minimalno-tehničke uslove, odgovarajuću zaštitu od sunca (ukoliko se ugostiteljske usluge pružaju u prostoru za usluživanje opremljenom stolovima i stolicama), pribor za prvu pomoć i cjenovnik usluga.

(4) Ugostitelj koji pruža usluge izvan ugostiteljskog objekta dužan je da od nadležnog organa jedinice lokalne samouprave pribavi odobrenje za upotrebu i korišćenje javne površine.

(5) Ministar, uz saglasnost ministra zdravlja i socijalne zaštite i ministra za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, pravilnikom propisuje uslove za obavljanje ugostiteljske djelatnosti izvan ugostiteljskog objekta.

Član 19.

(1) Pojedine ugostiteljske usluge mogu se pružati u pokretnom objektu koji se premješta iz jednog mjesta u drugo i koji ispunjava opšte i posebne minimalno-tehničke uslove za pružanje ugostiteljskih usluga, kao i uslove propisane posebnim propisima iz oblasti zaštite stanovništva od zaraznih bolesti i zaštite od požara.

(2) U pokretnom objektu iz stava 1. ovog člana mogu se pružati usluge smještaja, pripremati jednostavna topla i hladna jela, pića i napici koji se mogu usluživati u posuđu i priboru za višekratnu upotrebu, pripremati jela u konfekcioniranom stanju i originalnoj ambalaži, te usluživati hrana pripremljena na drugom mjestu u originalnom pakovanju i piće i napici u originalnoj ambalaži ili na točenje uz upotrebu ambalaže i pribora za jednokratnu upotrebu.

(3) U pokretnim objektima obavezno je obezbijediti kupe (kabinu) za noćenje gostiju (ukoliko se u pokretnom objektu pružaju usluge smještaja), pribor za prvu pomoć i cjenovnik usluga.

(4) Ugostitelj koji pruža usluge u pokretnom ugostiteljskom objektu dužan je da od nadležnog organa jedinice lokalne samouprave pribavi odobrenje za upotrebu i korišćenje javne površine.

(5) Ministar, uz saglasnost ministra zdravlja i socijalne zaštite i ministra za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, pravilnikom propisuje način pružanja ugostiteljskih usluga u pokretnom objektu i uslove koje moraju da ispunjavaju ti objekti.

Član 20.

(1) Ugostitelj iz člana 2. stav 1. tačka 1) ovog zakona može pružati usluge smještaja, ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje smještajnih kapaciteta do osam smještajnih jedinica za maksimalno 16 gostiju, odnosno 16 kreveta, na period do 30 dana.

(2) Ugostitelj koji pruža usluge iz stava 1. ovog člana kao fizičko lice može ih pružati u jednom objektu ili više objekata koji se nalaze na jedinstvenoj parceli i koji čine funkcionalnu cjelinu, a koji su u njegovom vlasništvu ili suvlasništvu, uz pismenu saglasnost suvlasnika, ili postojanje drugog pravnog osnova za pružanje ugostiteljskih usluga u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje.

(3) Fizičko lice iz stava 2. ovog člana može da obavlja ugostiteljske usluge smještaja, pripremanja i usluživanja ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje, bez registracije, kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, pod uslovom da zaključi ugovor o pružanju usluga sa turističkom organizacijom ili turističkom agencijom koja posjeduje licencu za obavljanje poslova turističke agencije.

(4) Fizičko lice iz stava 2. ovog člana dužno je da:

1) u kući za odmor, apartmanu i sobi koju izdaje turistima istakne propisanu oznaku kategorije,

2) održava prostorije i opremu i pruža usluge prema propisanim standardima za kategoriju kuće za odmor, apartmana i sobe koja mu je određena rješenjem o kategoriji,

3) vidno istakne cijene usluga koje pruža i pridržava se istaknutih cijena,

4) ako pruža usluge ishrane i pića, osigura bezbjednost hrane koja je usklađena sa posebnim propisima iz oblasti bezbjednosti hrane, utvrdi normative hrane i pridržava se utvrđenih normativa,

5) vodi knjigu gostiju dnevno i uredno,

6) ugovor iz stava 3. ovog člana dostavi Agenciji za posredničke, informatičke i finansijske usluge (u daljem tekstu: APIF) radi njegovog upisa u Registar.

Član 21.

(1) Subjekti iz člana 20. st. 1. i 2. ovog zakona moraju da ispunjavaju sanitarno-tehničke i higijenske uslove, te da redovno obavljaju zdravstvene preglede u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita stanovnika od zaraznih bolesti.

(2) Apartman, kuća za odmor i soba za iznajmljivanje mora ispunjavati propisane opšte i posebne minimalno-tehničke uslove u vezi sa uređenjem i opremom i moraju biti kategorisani.

(3) Izuzetno, u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje može se odstupiti od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, kao i od uslova za određivanje kategorije, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa.

(4) Za pružanje usluge ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje potrebno je obezbijediti prostoriju ili prostor za pripremu jela, prostoriju ili prostor za usluživanje u zatvorenom prostoru ili na otvorenom prostoru, te prostor za čuvanje namirnica i pića.

(5) U objektima iz stava 4. ovog člana mogu se nalaziti sopstvena ili zajednička kupatila.

(6) Subjekti iz člana 20. st. 1. i 2. ovog zakona mogu da pružaju usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića samo gostima kojima pružaju i usluge smještaja.

(7) Ministar, uz saglasnost ministra zdravlja i socijalne zaštite i ministra za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju pravilnikom propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge iznajmljivanja apartmana, kuća za odmor i soba za iznajmljivanje.

Član 22.

(1) Ugostitelj može pružati ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma, odnosno usluge smještaja i pripremanja i usluživanja hrane i pića koja su proizvedena na poljoprivrednom gazdinstvu iz programa sopstvene proizvodnje, kao i ostale prateće usluge, na period do 30 dana.

(2) Ugostitelj iz stava 1. ovog člana može pružati i usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića u degustacionom prostoru koja je proizvedena na poljoprivrednom gazdinstvu iz programa sopstvene proizvodnje, bez pružanja usluge smještaja.

(3) Pod programom sopstvene proizvodnje podrazumijevaju se: poljoprivredni proizvodi proizvedeni na poljoprivrednom gazdinstvu, poljoprivredni proizvodi proizvedeni na drugim poljoprivrednim gazdinstvima, šumski proizvodi koje ugostitelj ili fizičko lice ubere, odnosno divlje životinje koje ugostitelj ili fizičko lice ulovi ili kupi od lica koja su ih ubrali ili ulovili.

(4) Pod ostalim pratećim uslugama iz stava 1. ovog člana smatra se prodaja ručno proizvedenih proizvoda, iznajmljivanje konja za jahanje; lov i ribolov; branje gljiva, ljekovitog i šumskog bilja; berba sezonskog voća i povrća; ubiranje ljetine; pješačke rute; promocija lokalnih i tradicionalnih proizvoda; prodaja ručno proizvedenih proizvoda i ostale slične aktivnosti.

(5) Izuzetno, usluge iz stava 1. ovog člana može pružati i fizičko lice koje nije registrovano kao preduzetnik, kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, pod uslovom da zaključi ugovor o pružanju usluga sa turističkom organizacijom ili turističkom agencijom koja posjeduje licencu za obavljanje poslova turističke agencije.

(6) Fizičko lice iz stava 5. ovog člana dužno je da:

- 1) vidno istakne cijene usluga koje pruža i pridržava se istaknutih cijena,
- 2) ako pruža usluge ishrane i pića, osigura bezbjednost hrane koja je usklađena sa posebnim propisima iz oblasti bezbjednosti hrane, utvrdi normative hrane i pridržava se utvrđenih normativa,
- 3) vodi knjigu gostiju dnevno i uredno,
- 4) ugovor iz stava 5. ovog člana dostavi APIF-u radi njegovog upisa u Registar.

Član 23.

(1) Pružaoci usluga iz člana 22. st. 1. i 5. ovog zakona moraju da ispunjavaju sanitarno-tehničke i higijenske uslove i redovno obavljaju zdravstvene preglede, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita stanovništva od zaraznih bolesti.

(2) Objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge iz člana 22. ovog zakona moraju da ispunjavaju opšte i posebne minimalno-tehničke uslove, kao i da budu uređeni i opremljeni u skladu sa tradicionalnim vrijednostima podneblja, nasljeđem arhitekture i života na selu ili šireg područja u kojem se objekat nalazi.

(3) Izuzetno, objekat u kojem se pružaju ugostiteljske usluge na selu može odstupati od opštih i posebnih minimalnih uslova, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa.

(4) Smještajne jedinice u objektu iz stava 2. ovog člana su sobe i apartmani.

(5) U objektu iz stava 2. ovog člana ili u okviru soba i apartmana mogu se nalaziti sopstvena ili zajednička kupatila.

(6) Za pružanje usluge ishrane i pića u objektu iz stava 2. ovog člana obavezno je obezbijediti prostoriju ili prostor za pripremu jela, prostoriju ili prostor za usluživanje u zatvorenom prostoru ili na otvorenom prostoru, te prostor za čuvanje namirnica i pića.

(7) Ministar, uz saglasnost ministra zdravlja i socijalne zaštite, ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i ministra za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju,

pravilnikom propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na selu.

Član 24.

(1) Kampovanjem, u smislu ovog zakona, smatra se smještaj i boravak gostiju, odnosno turista u kampu.

(2) Kampovanje može da se vrši samo u organizovanim kampovima, kampovima se smatraju oni kampovi koji se nalaze na podesnom, namjenski uređenom i ograđenom zemljištu sa obezbijeđenim mokrim čvorom i prostorom za odlaganje smeća, na kojem se gostima iznajmljuju prostori na otvorenom (kamp mjesto, kamp parcela) za smještaj sopstvene ili u kampu iznajmljene opreme, a mogu se pružati i usluge smještaja u objektima (kućica u kampu i bungalov u kampu), kao i usluge ishrane, pića i napitaka.

(3) Izuzetno, za vrijeme održavanja sportske, kulturno-umjetničke ili druge manifestacije ili u sklopu objekta u kojem se pružaju ugostiteljske usluge na selu dozvoljeno je organizovanje privremenog kampa izvan kampova iz stava 2. ovog člana, na za to određenim prostorima, pri čemu kamp ne mora ispunjavati opšte minimalne uslove za izgradnju objekata i prateće infrastrukture.

(4) Rješenje iz člana 8. st. 2. i 3. ovog zakona kojim se dozvoljava registracija za obavljanje djelatnosti u privremenom kampu sadrži i podatke o organizatoru kampovanja u privremenom kampu, vrijeme za koje se prostor ili zemljište može koristiti za kampovanje, kao i obaveze organizatora u vezi sa privremenim sanitarno-higijenskim objektima.

Član 25.

(1) Ugostitelj koji pruža usluge iz člana 24. stav 2. ovog zakona u kampu kao fizičko lice, usluge može pružati za maksimalno 20 gostiju.

(2) Fizičko lice iz stava 1. ovog člana može da obavlja ugostiteljske usluge u kampu, bez registracije, kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, pod uslovom da zaključi ugovor o pružanju usluga sa turističkom organizacijom ili turističkom agencijom koja posjeduje licencu za obavljanje poslova turističke agencije.

(3) Fizičko lice iz stava 2. ovog člana dužno je da:

- 1) vidno istakne cijene usluga koje pruža i pridržava se istaknutih cijena,
- 2) ako pruža usluge ishrane i pića, osigura bezbjednost hrane koja je usklađena sa posebnim propisima iz oblasti bezbjednosti hrane, utvrdi normative hrane i pridržava se utvrđenih normativa,
- 3) vodi knjigu gostiju dnevno i uredno,
- 4) ugovor iz stava 2. ovog člana dostavi APIF-u radi njegovog upisa u Registar fizičkih lica.

Član 26.

(1) U kampu iz člana 25. ovog zakona mogu se nalaziti smještajne jedinice, kao što su:

- 1) kamp mjesto, kao posebno uređena i označena smještajna jedinica na otvorenom prostoru, namijenjena za najviše četiri gosta, i/ili
- 2) kamp parcela, kao posebno uređena, omeđena i označena smještajna jedinica na otvorenom prostoru koja ima priključke za električnu energiju, vodu i odvod, namijenjena za najviše četiri gosta.

(2) Kamp iz stava 1. ovog člana mora imati:

- 1) minimalnu površinu od 15 m² za kamp mjesto, odnosno minimalnu površinu od 35 m² za kamp parcelu,

2) rezervoare sa vodom za piće ili obezbijeđen dotok vode za piće prema lokalnim uslovima,

3) pribor za prvu pomoć,

4) protivpožarnu opremu,

5) pokretni higijenski toaleti u kampu i to najmanje jedan toalet na deset gostiju,

6) obezbijeđeno snabdijevanje električnom energijom,

7) ognjište, ukoliko je predviđena mogućnost paljenja vatre na otvorenom koje mora biti označeno i obezbijeđeno u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast protivpožarne zaštite.

(3) Kampovi iza člana 25. ovog zakona ne podliježu obaveznoj kategorizaciji.

Član 27.

(1) Pojedine vrste ugostiteljskih usluga mogu se obavljati u objektima lovno-ribolovnog turizma.

(2) Ugostiteljski objekti u lovnom-ribolovnom turizmu su objekti za smještaj lovaca i ribolovaca.

(3) Prema vrsti usluga koje pružaju, ugostiteljski objekti u lovno-ribolovnom turizmu mogu biti:

1) lovačka kuća i

2) lovačka vila.

(4) Ugostitelj je, pored obaveza utvrđenih ovim zakonom, u objektima za smještaj lovaca i ribolovaca obavezan da vidno istakne pravila, odnosno uslove i način korišćenja lovišta i drugih usluga lovnog turizma.

Član 28.

(1) Kategorizacija ugostiteljskih objekata je postupak utvrđivanja postignutih standarda u vezi sa uređenjem, opremom i uslugama u ugostiteljskim objektima za smještaj na osnovu kojeg se objekti iste vrste razvrstavaju u različite kategorije u zavisnosti od nivoa postignutih standarda.

(2) Kategorizacijom se ugostiteljski objekti u okviru jedne vrste razvrstavaju u pojedine kategorije objekata prema karakteru i standardu usluga koje se u njima pružaju i prema ispunjenosti elemenata za određivanje kategorije.

(3) Obaveznoj kategorizaciji podliježu ugostiteljski objekti za smještaj vrste: hotel, motel, pansion, kamp, apartman, kuća za odmor, soba za iznajmljivanje, hostel i objekat seoskog turizma.

(4) Ugostiteljski objekti za smještaj razvrstavaju se u kategorije, u skladu sa standardima propisanim za pojedine vrste tih objekata i na osnovu obaveznih i izbornih elemenata za određivanje kategorije.

(5) Obavezni elementi za kategorizaciju u zavisnosti od vrste ugostiteljskih objekata za smještaj odnose se na izgled objekta i položaj, obezbijeđenost parkinga i garaža, ulaza u objekat i prijemnog hola, recepcije, lifta, sale za ručavanje/bara, smještajnih jedinica, kvaliteta uređenja i opreme smještajnih jedinica, kao i ostalih sadržaja, usluga i pogodnosti u ugostiteljskom objektu.

(6) Izborni elementi za kategorizaciju u zavisnosti od vrste ugostiteljskih objekata za smještaj odnose se na dodatne sadržaje u ugostiteljskom objektu koji pospješuju ukupnu ponudu ugostitelja i na obezbijeđenost pogodnijih uslova o pitanju obaveznih elemenata za određivanje date kategorije ugostiteljskog objekta.

(7) U postupku kategorizacije potrebno je da ugostiteljski objekti ispunjavaju minimalno 80% od propisanih obaveznih elemenata za datu vrstu i kategoriju, uz obavezno ispunjavanje svih opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova u skladu sa ovim zakonom.

(8) Ugostiteljski objekat za smještaj vrste hotel može se razvrstati u podvrstu i prema posebnim uslugama koje se u njemu pružaju.

(9) Kategorija ugostiteljskog objekta i podvrsta hotela označava se na standardnoj oznaci odgovarajućim brojem zvjezdica.

(10) Ugostitelj može da počne sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskom objektu koji se u skladu sa ovim zakonom razvrstava u određenu kategoriju ukoliko je podnio zahtjev za utvrđivanje kategorije Ministarstvu ili nadležnom organu jedinice lokalne samouprave.

(11) Ugostitelj je dužan da zahtjev iz stava 10. ovog člana podnese Ministarstvu ili nadležnom organu jedinice lokalne samouprave u roku od 15 dana od dana upisa u odgovarajući registar iz člana 5. stav 1. ovog zakona.

(12) Uz zahtjev za određivanje kategorije ugostiteljskih objekata ugostitelj dostavlja dokaz o upisu u Registar poslovnih subjekata, odnosno u Registar preduzetnika ili potvrdu o upisu u Registar i dokaz o uplati sredstava za troškove kategorizacije.

(13) Ministar, uz saglasnost ministra za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, pravilnicima propisuje:

1) postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata i uslove za određivanje kategorije, odnosno postupak i uslove za razvrstavanje hotela u podvrste,

2) izgled i sadržaj standardnih oznaka za označavanje kategorije ugostiteljskog objekta i podvrste ugostiteljskog objekta vrste hotel.

Član 29.

(1) Kategorizaciju ugostiteljskih objekata za smještaj vrste: hotel, motel i pansion vrši Ministarstvo.

(2) Ugostitelj podnosi Ministarstvu zahtjev za određivanje kategorije ugostiteljskih objekata iz stava 1. ovog člana.

(3) Ministar rješenjem imenuje komisiju za kategorizaciju koja sprovodi postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata iz stava 1. ovog člana.

(4) Ministar, na prijedlog komisije za kategorizaciju, donosi rješenje o razvrstavanju vrste ugostiteljskog objekta u određenu kategoriju.

(5) Sastav komisije iz stava 3. ovog člana, po pravilu, odražava ravnopravnu zastupljenost polova u skladu sa zakonom kojim je regulisana ravnopravnost polova.

(6) Ako u postupku kategorizacije komisija za kategorizaciju utvrdi da ugostitelj može u kratkom roku otkloniti odstupanja od tražene kategorije, ministar može na prijedlog komisije za kategorizaciju donijeti privremeno rješenje za određivanje kategorije kojim se ugostitelju ostavlja rok do šest mjeseci za otklanjanje nedostataka.

(7) Rješenje iz stava 4. ovog člana podliježe reviziji nakon isteka perioda od tri godine od dana njegovog dostavljanja ugostitelju.

(8) Ministarstvo po službenoj dužnosti vodi računa o isteku perioda iz stava 7. ovog člana.

(9) Rješenja iz st. 4. i 6. ovog člana su konačna i protiv njih nije dozvoljena žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(10) Ministarstvo vodi evidenciju kategorisanih ugostiteljskih objekata iz stava 1. ovog člana.

Član 30.

(1) Razvrstavanje ugostiteljskih objekata za smještaj vrste hotel u podvrstu vrši Ministarstvo na zahtjev ugostitelja.

(2) Podnošenje zahtjeva za određivanje podvrste hotela nije obavezno.

(3) Komisija iz člana 29. stav 3. ovog zakona sprovodi i postupak razvrstavanja ugostiteljskih objekata vrste hotel u podvrste.

(4) Ministar, na prijedlog Komisije iz stava 3. ovog člana, donosi rješenje kojim razvrstava ugostiteljski objekat vrste hotel u podvrstu, odnosno rješenje kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za datu podvrstu.

(5) Rješenje kojim se utvrđuje podvrsta hotela podliježe reviziji nakon isteka perioda od tri godine od dana njegovog dostavljanja ugostitelju.

(6) Ako se u postupku revizije utvrdi da hotel ne ispunjava propisane uslove za podvrstu, novim rješenjem se ukida rješenje o razvrstavanju ugostiteljskog objekta vrste hotel u podvrstu.

(7) U slučaju iz stava 6. ovog člana ugostitelj je obavezan da ukloni standardnu oznaku za označavanje podvrste hotela.

(8) Promjena podvrste hotela vrši se na način i po postupku propisanom za određivanje podvrste ugostiteljskog objekta vrste hotel.

(9) Rješenje iz st. 4. i 6. ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(10) Ugostitelj snosi troškove određivanja podvrste hotela, a troškovi se plaćaju u trenutku podnošenja zahtjeva za određivanje podvrste i čine prihod budžeta Republike Srpske.

(11) Izdavanje standardnih oznaka za označavanje podvrste hotela vrši Ministarstvo.

Član 31.

(1) Kategorizaciju ugostiteljskih objekata za smještaj vrste kamp, kao i apartmana, kuće za odmor, sobe za iznajmljivanje, hostela i objekta seoskog turizma obavlja nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

(2) Ugostitelj podnosi zahtjev za određivanje kategorije ugostiteljskih objekata iz stava 1. ovog člana nadležnom organu jedinice lokalne samouprave.

(3) Načelnik opštine ili gradonačelnik grada rješenjem imenuje komisiju za kategorizaciju, čiji je zadatak da sprovede postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata iz stava 1. ovog člana.

(4) Sastav komisije iz stava 3. ovog člana, po pravilu, odražava ravnopravnu zastupljenost polova u skladu sa zakonom kojim je regulisana ravnopravnost polova.

(5) Rukovodilac unutrašnje organizacione jedinice nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, na prijedlog komisije za kategorizaciju, donosi rješenje o razvrstavanju vrste ugostiteljskog objekta iz stava 1. ovog člana u određenu kategoriju.

(6) Ako u postupku kategorizacije komisija za kategorizaciju utvrdi da ugostitelj može u kratkom roku otkloniti odstupanja od tražene kategorije, rukovodilac unutrašnje organizacione jedinice nadležnog organa jedinice lokalne samouprave može, na prijedlog komisije za kategorizaciju, donijeti privremeno rješenje za određivanje kategorije kojim se ugostitelju ostavlja rok do šest mjeseci za otklanjanje nedostataka.

(7) Rješenje iz stava 5. ovog člana podliježe reviziji nakon isteka perioda od tri godine od dana njegovog dostavljanja ugostitelju.

(8) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave po službenoj dužnosti vodi računa o isteku perioda iz stava 7. ovog člana.

(9) Protiv rješenja iz st. 5. i 6. ovog člana dozvoljena je žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

(10) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave vodi evidenciju kategorisanih objekata iz stava 1. ovog člana.

Član 32.

(1) Ako se u roku koji je određen u rješenju iz člana 29. stav 6. i člana 31. stav 6. ovog zakona odstupi od propisanih standarda za kategoriju ugostiteljskog objekta koja je određena, ugostitelj je dužan da u roku od osam dana od dana promjene standarda podnese zahtjev radi utvrđivanja odgovarajuće kategorije.

(2) Ako se u postupku revizije utvrdi da ugostiteljski objekat ponovo ispunjava uslove za kategoriju koja je određena rješenjem, ugostitelj nije obavezan da podnese zahtjev za određivanje kategorije, već mu se rješenjem potvrđuje postojeća kategorija ugostiteljskog objekta.

(3) Ako se u postupku revizije utvrdi da ugostiteljski objekat odstupa od propisanih uslova za kategoriju ugostiteljskog objekta, novim rješenjem se ukida rješenje o utvrđivanju kategorije, a ugostitelj je dužan da u roku od osam dana od dana prijema navedenog rješenja podnese zahtjev za ponovno raspoređivanje objekta u odgovarajuću kategoriju.

(4) U slučaju iz stava 3. ovog člana ugostitelj je obavezan da ukloni standardnu oznaku koja mu je utvrđena ranijim rješenjem.

(5) U slučaju iz st. 1. i 3. ovog člana ugostitelj je dužan da uz zahtjev dostavi dokaz o upisu u Registar poslovnih subjekata, odnosno u Registar preduzetnika ili dokaz o upisu u Registar i dokaz o uplati sredstava za troškove kategorizacije.

(6) Promjena kategorije ugostiteljskog objekta vrši se na način i po postupku koji je propisan za određivanje kategorije ugostiteljskog objekta.

(7) Rješenje iz st. 2. i 3. ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(8) Protiv rješenja nadležnog organa jedinice lokalne samouprave iz st. 2. i 3. ovog člana dozvoljena je žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

(9) Ako se u periodu koji je određen za reviziju promijeni ugostitelj, novi ugostitelj je dužan da u roku od osam dana od dana pribavljanja rješenja nadležnog organa podnese zahtjev za izmjenu rješenja kojim je utvrđena kategorija.

(10) Komisija iz člana 29. stav 3. i člana 31. stav 3. ovog zakona može, nakon određivanja kategorije ugostiteljskog objekta, a prije isteka roka koji je određen za reviziju, izvršiti provjeru kvaliteta uređenja, opreme i usluga koje se pružaju u kategorisanom ugostiteljskom objektu.

(11) Ugostitelj snosi troškove određivanja kategorije ugostiteljskog objekta iz čl. 29, 30. i 31. ovog zakona, koji se plaćaju u trenutku podnošenja zahtjeva za određivanje kategorije.

(12) Troškovi kategorizacije ugostiteljskog objekta iz člana 29. ovog zakona uplaćuju se u korist budžeta Republike Srpske, dok se troškovi određivanja kategorije ugostiteljskog objekta iz člana 31. ovog zakona uplaćuju u korist budžeta jedinice lokalne samouprave.

(13) Izdavanje standardnih oznaka za označavanje vrste i kategorije ugostiteljskog objekta vrši Ministarstvo za objekte iz člana 29. ovog zakona, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave po službenoj dužnosti vodi računa o isteku perioda iz člana 31. stav 7. ovog zakona.

Član 33.

(1) Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, utvrđuje kvalitet usluga i standarde u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće vrste restoran.

(2) Nije obavezno podnošenje zahtjeva za utvrđivanje kvaliteta usluga i standarda u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće vrste restoran.

(3) Ministar rješenjem imenuje Komisiju za utvrđivanje kvaliteta usluga i standarda (u daljem tekstu: Komisija) u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće vrste restoran koja sprovodi postupak utvrđivanja kvaliteta i standarda ugostiteljskih usluga u restoranima.

(4) Sastav komisije iz stava 3. ovog člana, po pravilu, odražava ravnopravnu zastupljenost polova u skladu sa zakonom kojim je regulisana ravnopravnost polova.

(5) Procjena kvaliteta usluga i standarda ugostiteljskih objekata vrste restoran vrši se na osnovu propisanih:

- 1) opštih kriterijuma,
- 2) kriterijuma za uređenje i opremu,
- 3) kriterijuma za osoblje i usluge,
- 4) kriterijuma za gastronomsku ponudu.

(6) Ugostitelj podnosi zahtjev za utvrđivanje kvaliteta usluga i standarda ugostiteljskog objekta iz stava 1. ovog člana Ministarstvu i snosi troškove postupka koji se plaćaju u trenutku podnošenja zahtjeva, a koji se uplaćuju u korist budžeta Republike Srpske u skladu sa propisom kojim se uređuju administrativne takse.

(7) Ministar, na prijedlog Komisije, donosi rješenje kojim se utvrđuje kvalitet usluga i standarda u restoranima.

(8) Rješenje iz stava 7. ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka od tri godine od dana njegovog dostavljanja ugostitelju.

(9) Ministarstvo po službenoj dužnosti vodi računa o isteku roka iz stava 8. ovog člana.

(10) Ako u postupku revizije utvrdi da restoran ponovo ispunjava kvalitet usluga i standarda koji su određeni rješenjem, ugostitelj nije obavezan da podnese novi zahtjev, već mu se rješenjem potvrđuje postojeći nivo kvaliteta usluga i standarda u restoranu.

(11) Ako se u postupku revizije utvrdi da restoran odstupa od propisanih kvaliteta usluga i standarda, rješenjem se ukida prethodno izdato rješenje o utvrđivanju kvaliteta usluga i standarda.

(12) U slučaju iz stava 11. ovog člana ugostitelj je obavezan da ukloni standardnu oznaku koja mu je utvrđena ranijim rješenjem.

(13) Rješenje iz st. 7, 10. i 11. ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(14) Ministarstvo vodi evidenciju ugostiteljskih objekata iz stava 1. ovog člana i ugostitelju izdaje standardnu ploču za označavanje kvaliteta usluga i standarda ugostiteljskih usluga u restoranu.

(15) Ministar, uz saglasnost ministra zdravlja i socijalne zaštite i ministra za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, pravilnikom propisuje postupak utvrđivanja kvaliteta usluga i standarda restorana i razrađuje kriterijume, odnosno elemente za procjenu kvaliteta usluga i standarda u restoranima.

Član 34.

(1) Rješenje kojim se ugostiteljski objekat razvrstava u kategoriju ukida se:

- 1) istekom perioda predviđenog za reviziju,
- 2) ako se u roku koji je određen u rješenju iz člana 29. stav 6. i člana 31. stav 6. ovog zakona promijeni vrsta ugostiteljskog objekta,
- 3) ako je u postupku revizije iz člana 32. stav 3. ovog zakona utvrđeno da objekat ne ispunjava uslove za razvrstavanje u postojeću kategoriju,
- 4) na zahtjev ugostitelja,
- 5) prestankom rada ugostitelja ili njegovim brisanjem iz odgovarajućeg registra.

(2) Izuzetno od stava 1. tačka 5) ovog člana, ukoliko ugostitelj izvrši izmjenu registracione forme, vrši se izmjena rješenja kojim se ugostiteljski objekat razvrstava u kategoriju, odnosno isto se ne ukida brisanjem iz odgovarajućeg registra

(3) Rješenje o razvrstavanju ugostiteljskih objekata za smještaj vrste hotel u podvrstu, pored slučaja iz člana 30. ovog zakona, ukida se:

- 1) istekom perioda predviđenog za reviziju,

2) ako se u periodu koji je određen za reviziju u rješenju iz člana 30. stav 5. ovog zakona promijeni podvrsta hotela,

3) na zahtjev ugostitelja,

4) prestankom rada ugostitelja ili njegovim brisanjem iz odgovarajućeg registra.

(4) Rješenje o utvrđivanju kvaliteta usluga i standarda u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće vrste restorani, pored slučaja iz člana 33. ovog zakona, ukida se:

1) istekom perioda predviđenog za reviziju,

2) ako se u periodu koji je određen za reviziju u rješenju iz člana 33. stav 8. ovog zakona promijeni kvalitet usluga i standarda restorana,

3) na zahtjev ugostitelja,

4) ako dođe do promjene ugostitelja,

5) prestankom rada ugostitelja ili njegovim brisanjem iz odgovarajućeg registra.

Član 35.

(1) Ugostitelj je obavezan da:

1) u svakom poslovnom prostoru, odnosno mjestu poslovanja ili na mjestu na kojem privremeno i povremeno pruža ugostiteljske usluge drži rješenje o registraciji ugostiteljske djelatnosti,

2) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne poslovno ime (firmu) i vrstu ugostiteljskog objekta,

3) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne raspored radnog vremena i tog radnog vremena se pridržava u svom poslovanju,

4) u ugostiteljskom objektu održava prostorije i opremu i nivo usluga, saglasno propisanim uslovima i standardima,

5) istakne cijene hrane, pića i napitaka na cjenovnicima koji moraju biti dostupni korisnicima usluga u svako vrijeme i da se pridržava istaknutih, odnosno objavljenih cijena,

6) posluje u skladu sa odredbama ovog zakona i posebnim uzansama iz oblasti ugostiteljstva koji se utvrđuju u okviru Privredne komore Republike Srpske i u skladu sa drugim poslovnim običajima u ugostiteljstvu,

7) za izvršenu uslugu izda odgovarajući račun sa naznakom vrste, količine i cijene pružene usluge, odnosno odobrenog popusta,

8) utvrdi normative o utrošku namirnica i pića za pojedine usluge ishrane i pića, koje je na zahtjev dužan da predoči gostu, kao i da usluge pruža u odgovarajućoj količini i prema utvrđenim normativima,

9) u svakom ugostiteljskom objektu drži i tačno i ažurno vodi poslovnu knjigu sa pratećim evidencijama o nabavci robe i repromaterijala koji se koriste u svrhu pružanja ugostiteljskih usluga, sa posebnim dokazima o porijeklu robe,

10) uslužuje pića isključivo u staklenoj ambalaži, čime se isključuje mogućnost korišćenja PET ambalaže (plastična ambalaža),

11) organu uprave nadležnom za poslove statistike, blagovremeno u rokovima koji su propisani od strane Republičkog zavoda za statistiku, dostavi propisani statistički obrazac sa podacima iz evidencije prometa i smještaja,

12) vidno istakne zabranu prodaje, upotrebe i posluživanja alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina.

(2) Ugostitelj ne može koristiti robu za pružanje ugostiteljskih usluga za koju ne posjeduje dokumentaciju o nabavci i koja nije evidentirana u poslovnu knjigu.

(3) Poslovna knjiga može se voditi i u elektronskoj formi u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronsko poslovanje.

(4) Ugostitelj je obavezan da drži poslovnu knjigu u svakom ugostiteljskom objektu, odnosno poslovnoj jedinici ili izdvojenom poslovnom prostoru.

(5) Obaveza iz stava 1. tačka 9) ovog člana ne odnosi se na subjekte iz člana 22. stav 4. ovog zakona.

(6) Obaveza iz stava 1. tačka 10) ovog člana ne odnosi se na ugostitelje koji posluju u okviru sportsko-rekreativnih centara (bazeni, sportski tereni), kao i ukoliko se pružaju ugostiteljske usluge za vrijeme organizacije sajmovi, konferencija, vašara, kulturnih, sportskih i drugih javnih manifestacija.

(7) Ako se u ugostiteljskom objektu uslužuju kokteli, za njihovu pripremu mogu se koristiti pića koja nisu pakovana u staklenoj ambalaži.

(8) U okviru cjenovnika ugostitelj može prikazati i podatke o kalorijskoj vrijednosti hrane i pića.

(9) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja poslovne knjige u ugostiteljskim objektima.

Član 36.

(1) Ugostitelj koji obavlja ugostiteljsku djelatnost u objektima za smještaj, pored obaveza iz člana 35. ovog zakona, dužan je da:

1) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne standardnu oznaku kategorije ugostiteljskog objekta određenu od Ministarstva, odnosno nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, kao i standardnu oznaku podvrste hotela koju je odredilo Ministarstvo,

2) u svakom ugostiteljskom objektu drži i tačno i ažurno vodi knjigu gostiju,

3) vidno istakne cijene usluga smještaja i iznos boravišne takse u svakoj sobi i na recepciji, kao i da istakne cijene hrane, pića i napitaka u cjenovnicima,

4) se pridržava istaknutih, odnosno na drugom mjestu objavljenih cijena,

5) u propagandnim publikacijama ugostiteljskog objekta za smještaj, u javnim glasilima i drugim sredstvima javnog informisanja i oglašavanja obavezno naznači vrstu, podvrstu i kategoriju objekta koja mu je određena,

6) utvrdi kućni red u ugostiteljskom objektu za smještaj, a izvod iz kućnog reda na vidnom mjestu obavezno istakne u svim smještajnim jedinicama, organu uprave nadležnom za poslove statistike, blagovremeno u rokovima koji su propisani od strane Republičkog zavoda za statistiku, dostavi propisani statistički obrazac sa podacima iz evidencije prometa i smještaja,

7) osigura goste koji koriste usluge smještaja od posljedica nesrećnog slučaja.

(2) U knjigu gostiju unose se podaci za domaće državljane, dok se podaci za strane državljane unose u knjigu stranih gostiju u skladu sa propisima o strancima.

(3) Knjiga gostiju se može voditi i u elektronskoj formi u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronsko poslovanje.

(4) U knjigu gostiju, pored ostalih podataka o gostu, upisuje se i jedinstveni matični broj građana (JMB) u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka građana, dok se podaci o stranim gostima upisuju u skladu sa propisima o strancima.

(5) Ugostitelji koji su vlasnici dva ili više ugostiteljskih objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge iz člana 20. ovog zakona, a koja su registrovani kao preduzetnici ili privredno društvo u skladu sa članom 8. st. 2. i 3. ovog zakona a nalaze se na različitim adresama mogu posjedovati zajedničku evidenciju iz člana 35. stav 1. tačka 9) ovog zakona za sve objekte u kojima se pružaju ugostiteljske usluge.

(6) Ugostitelji su dužni da usklade svoje poslovanje sa propisima kojima se uređuje zaštita stanovništva od duvanskih i ostalih proizvoda za pušenje.

(7) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja knjige gostiju u ugostiteljskim objektima za smještaj.

Član 37.

- (1) Ugostitelj posluje tokom cijele godine ili sezonski.
- (2) Ugostitelj utvrđuje period poslovanja iz stava 1. ovog člana za svaki ugostiteljski objekat i o tome obavještava nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Član 38.

- (1) Radno vrijeme ugostiteljskih objekata može biti:
  - 1) propisano radno vrijeme,
  - 2) posebno radno vrijeme, koje može biti:
    1. produženo i
    2. skraćeno radno vrijeme.
- (2) Propisano radno vrijeme je radno vrijeme određeno odlukom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave i odnosi se na određivanje radnog vremena za sve ugostiteljske objekte koji posluju na području jedinice lokalne samouprave.
- (3) Posebno radno vrijeme je radno vrijeme koje je različito od propisanog radnog vremena i može biti produženo ili skraćeno i određuje se u svakom pojedinačnom slučaju u odnosu na posebni ugostiteljski objekat i u zavisnosti od ispunjenosti uslova za produženo ili skraćeno radno vrijeme.
- (4) Propisano radno vrijeme određuje se prema sljedećim kriterijumima:
  - 1) ugostiteljski objekti za smještaj mogu raditi u neograničenom radnom vremenu,
  - 2) ugostiteljski objekti mogu u neograničenom radnom vremenu pružati catering usluge,
  - 3) ugostiteljski objekti koji su smješteni na autobuskim, željezničkim stanicama, aerodromima i slično mogu raditi u neograničenom radnom vremenu,
  - 4) u ljetnom periodu radno vrijeme ugostiteljskih objekata može se produžiti za najmanje jedan sat,
  - 5) radno vrijeme ugostiteljskih objekata može se produžiti u dane vikenda (petak i subota) za najmanje jedan sat,
  - 6) za vrijeme ljetne ili zimske turističke sezone jedinice lokalne samouprave u kojima je izražena ljetna ili zimska turistička sezona mogu odrediti duže radno vrijeme ugostiteljskih objekata u trajanju od najmanje jedan sat u toku trajanja sezone,
  - 7) radno vrijeme ugostiteljskih objekata može se odrediti u zavisnosti od lokacije ugostiteljskog objekta (stambene zone, mjesta van naselja), tako da ugostiteljski objekti koji se nalaze van zone stanovanja mogu raditi u dužem radnom vremenu.
- (5) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave rješenjem utvrđuje rad ugostitelja u posebnom i skraćenom radnom vremenu.
- (6) Kriterijumi za rad u produženom radnom vremenu su:
  - 1) nalaz i mišljenje ovlašćene stručne organizacije za mjerenje nivoa buke kojim se potvrđuje da su u ugostiteljskom objektu sprovedene mjere za zaštitu od buke i da se ugostitelj pridržava propisanog nivoa buke ukoliko se objekat nalazi u poslovno-stambenoj zgradi kolektivnog stanovanja, odnosno u naselju sa individualnim stambenim jedinicama ili u blizini zdravstvene ustanove za smještaj pacijenata,
  - 2) preporuka turističke organizacije koja je nadležna za turističku promociju mjesta u kojem se nalazi ugostiteljski objekat, čime se potvrđuje njegov značaj u ukupnoj turističko-ugostiteljskoj ponudi jedinice lokalne samouprave utvrđen na osnovu pružanja kvalitetne ugostiteljske usluge u periodu ne kraćem od godinu dana od dana izdavanja preporuke,
  - 3) pribavljanje dokaza da ugostitelj nije pravosnažno kažnjen izricanjem prekršajnog naloga ili donošenjem pravosnažnog rješenja nadležnog suda za prekršaj zbog prekoračenja radnog vremena, odnosno zbog narušavanja javnog reda i mira u ugostiteljskom objektu za koji

se traži produženo radno vrijeme, i to u periodu od šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za rad u produženom radnom vremenu.

(7) Kriterijumi za rad u skraćenom radnom vremenu su:

1) ako je tokom godine, ugostitelj najmanje dva puta kažnjen izricanjem prekršajnog naloga ili pravosnažnog rješenja nadležnog suda za prekršaje zbog prekoračenja radnog vremena, odnosno ako je, tokom godine, ugostitelj najmanje jednom kažnjen izricanjem prekršajnog naloga ili pravosnažnog rješenja nadležnog suda za prekršaje zbog remećenja javnog reda i mira u ugostiteljskom objektu i prekoračenja dozvoljenog nivoa buke,

2) ako je ugostiteljski objekat dio poslovno-stambene zgrade kolektivnog stanovanja ili se nalazi u naselju za individualno stanovanje, odnosno blizini zdravstvenih ustanova za smještaj pacijenata, a u objektu ili u njegovoj neposrednoj blizini se učestalo remeti javni red i mir o čemu postoje zapisnici o izvršenom inspeksijskom pregledu nadležnih organa o prekoračenju radnog vremena i prekoračenju dozvoljenog nivoa buke.

(8) Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) uredbom razrađuje kriterijume za određivanje propisanog i posebnog radnog vremena u ugostiteljskim objektima.

(9) Na osnovu Uredbe iz stava 8. ovog člana nadležni organ jedinice lokalne samouprave donosi odluku kojom određuje radno vrijeme ugostitelja.

(10) Radno vrijeme ugostiteljskih objekata zatvorenog tipa određuju institucije, ustanove i privredna društva u okviru kojih se pomenuti ugostiteljski objekti nalaze.

(11) Radno vrijeme ugostiteljskih objekata koji posluju u objektima u kojima se priređuju igre na sreću određuje se u skladu sa odlukom iz stava 9. ovog člana.

(12) Izuzetno od stava 11. ovog člana, ugostiteljske usluge u objektima u kojima se priređuju igre u kazinima mogu se pružati tokom radnog vremena kazina.

Član 39.

(1) Ministarstvo vodi posebnu evidenciju o ugostiteljima, koja sadrži podatke o ugostiteljima koji se registruju i koji se evidentiraju.

(2) Ministarstvo po službenoj dužnosti od APIF-a pribavlja podatke o registrovanim ugostiteljima radi unosa tih podataka u evidenciju o ugostiteljstvu.

(3) Svi podaci i informacije koji se prikupljaju, obrađuju i evidentiraju u ugostiteljstvu moraju biti razvrstani i prikazani po polu, u skladu sa zakonom kojim je regulisana ravnopravnost polova.

(4) APIF vodi Registar fizičkih lica iz člana 25. ovog zakona.

(5) APIF fizičkim licima iz čl. 20, 22. i 25. ovog zakona izdaje potvrdu o upisu u Registar iz stava 4. ovog člana.

(6) Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj zahtjeva za izdavanje potvrde i obrazac potvrde o upisu u Registar fizičkih lica koji pružaju ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma, kao i pružalac usluga u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje i kampovima koji se vodi kod APIF-a.

Član 40.

(1) U ugostiteljskim objektima zabranjeno je vršiti prodaju i usluživanje alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina.

(2) Zabranjeno je licu mlađem od 18 godina da kupi ili upotrijebi (konzumira) alkoholno piće u ugostiteljskom objektu.

(3) Ugostitelj ili zaposleno lice kod ugostitelja obavezno je da odbije prodaju alkoholnog pića ili da pruži ugostiteljsku uslugu usluživanjem alkoholnog pića licu za koje posumnja da je mlađe od 18 godina.

(4) Ukoliko lice iz stava 3. ovog člana ugostitelju ili zaposlenom licu kod ugostitelja dobrovoljno dokaže da je starije od 18 godina davanjem na uvid ličnog dokumenta, ugostitelj

ili zaposleno lice kod ugostitelja može tom licu prodati alkoholno piće ili pružiti odgovarajuću ugostiteljsku uslugu.

(5) Vlada uredbom razrađuje uslove za zabranu prodaje, upotrebe i usluživanja alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina u ugostiteljskim objektima.

Član 41.

(1) U poslovanju sa hranom u svim fazama pripremanja jela, proizvodnje i usluživanja hrane, ugostitelji koji imaju kuhinju kao poseban minimalno-tehnički uslov za obavljanje ugostiteljske djelatnosti obavezni su da obezbijede sistemsko sprovođenje opštih i specifičnih uslova higijene hrane, u skladu sa propisima iz oblasti zdravstvene ispravnosti hrane, kao i propisom iz oblasti zaštite stanovništva od zaraznih bolesti.

(2) Ugostitelji su dužni da uspostave i sprovedu redovne kontrole higijenskih uslova pripremanja hrane u svakom ugostiteljskom objektu iz stava 1. ovog člana, sprovođenjem preventivnog postupka samokontrole, u skladu sa Principima sistema analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka (Hasap standard), a u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast proizvodnje, prerade, skladištenja i distribucije hrane, kao i da vrše kontrolu mikrobiološke čistoće u skladu sa posebnim propisom iz oblasti zaštite stanovništva od zaraznih bolesti.

Član 42.

(1) Nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

(2) Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši Republička uprava za inspeksijske poslove i posebne organizacione jedinice za obavljanje inspeksijskih poslova u gradskoj, odnosno opštinskoj upravi jedinica lokalne samouprave putem tržišnog inspektora, inspektora za hranu, zdravstvenog inspektora, urbanističko-građevinskog i ekološkog inspektora.

(3) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona u dijelu kojim se uređuje radno vrijeme ugostiteljskih objekata vrši komunalna policija, u skladu sa posebnim propisima.

(4) Nadzor nad zabranom prodaje, upotrebe i posluživanja alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina sprovode policijski službenici ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

(5) Tržišni inspektor u postupku inspeksijske kontrole nad primjenom ovog zakona nadležan je da kontroliše kategorizaciju ugostiteljskog objekta, ispunjenost pojedinih opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova i standarda za rad u ugostiteljskim objektima, način rada ugostitelja, isticanje firme i radnog vremena, vođenje propisane evidencije, odnosno poslovne knjige u ugostiteljstvu i knjige gostiju, normative, isticanje i pridržavanje objavljenih cijena usluga, izdavanje računa, zaključivanje ugovora o pružanju usluga iz člana 20. stav 3, člana 22. stav 5. i člana 25. stav 2. ovog zakona, uslove za zaposlena lica kod ugostitelja i ostale obaveze ugostitelja iz čl. 35. i 36. ovog zakona.

(6) Inspektor za hranu vrši nadzor nad sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima prostorija, opreme i sredstava za čuvanje, prevoz, pripremu i usluživanje hrane i pomoćnih prostorija za zaposlena lica koja rade sa hranom, kao i nadzor nad bezbjednošću hrane.

(7) Zdravstveni inspektor vrši nadzor nad sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima u ugostiteljskim objektima, osim u prostorijama u kojima nadzor obavlja inspektor za hranu.

Član 43.

(1) Ako u vršenju inspeksijskog nadzora nad primjenom odredaba ovog zakona ili propisa donesenih za njegovo sprovođenje, tržišni inspektor utvrdi da zakon nije primijenjen ili je nepravilno primijenjen, odnosno da ugostitelj ili fizičko lice nisu postupili po obavezama

iz ovog zakona, pored opštih ovlašćenja propisanih posebnim zakonom, dužan je da donese rješenje kojim se nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i da odredi rok za njihovo otklanjanje.

(2) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stava 1. ovog člana ugrožavaju zdravlje i život gostiju ili zaposlenog osoblja kod ugostitelja, tržišni inspektor usmenim rješenjem u zapisniku zabranjuje obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskom objektu, odnosno pružanje ostalih ugostiteljskih usluga u objektu u kojem su utvrđeni nedostaci i nepravilnosti dok se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti ne otklone.

(3) Tržišni inspektor dužan je da donese rješenje o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti i pružanja pojedinih ugostiteljskih usluga, ako se utvrđene nepravilnosti u predviđenom roku ne otklone.

(4) Zabrana iz stava 3. ovog člana traje do otklanjanja nepravilnosti koje su prouzrokovale zabranu.

(5) U vršenju inspekcijuskog nadzora svi inspektori ovlašćeni posebnim zakonom kojim se uređuje rad inspekcijских službi ovlašćeni su i dužni da izreknu mjeru zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti do otklanjanja nepravilnosti ako:

1) ugostitelj obavlja ugostiteljsku djelatnost bez rješenja nadležnog organa kojim je odobreno obavljanje ugostiteljske djelatnosti ili u suprotnosti sa rješenjem nadležnog organa,

2) fizičko lice iz čl. 20, 22. i 25. ovog zakona pruža ugostiteljske usluge bez zaključenog ugovora.

Član 44.

(1) U vršenju inspekcijuskog nadzora tržišni inspektor dužan je i da oduzme, odnosno zaplijeni robu namijenjenu pružanju ugostiteljskih usluga, uz obavezno donošenje rješenja kada:

1) se roba prodaje i koristi za pružanje ugostiteljskih usluga bez propisane dokumentacije o njenom porijeklu,

2) roba služi za pružanje ugostiteljskih usluga od lica koje nije registrovano za obavljanje ugostiteljske djelatnosti,

3) se roba koristi za obavljanje ugostiteljskih za koju ugostitelj ne posjeduje dokumentaciju o nabavci i koja nije evidentirana u poslovnu knjigu,

4) se roba koristi za obavljanje ugostiteljskih usluga, a nije usaglašena sa propisanim i deklarisanim zahtjevima,

5) roba koja se prodaje i koristi za pružanje ugostiteljskih usluga predstavlja opasnost za život i zdravlje korisnika usluga.

(2) Ako u postupku inspekcijuskog nadzora tržišni inspektor utvrdi da je za pružene usluge zaračunata ili naplaćena viša cijena od utvrđene, a ugostitelj, odnosno fizičko lice odbije da vrati više naplaćeni iznos, rješenjem naređuje vraćanje više naplaćenog iznosa oštećenom kupcu.

Član 45.

(1) U vršenju inspekcijuskog nadzora tržišni inspektor je ovlašćen i dužan da privremeno zatvori ugostiteljski objekat, odnosno objekat u kojem se pružaju pojedine ugostiteljske usluge i donese rješenje ako:

1) ugostitelj koji posluje kao fizičko lice iz čl. 20, 22. i 25. ovog zakona pruža ugostiteljske usluge u objektima, odnosno prostorijama u kojima ne ispunjava opšte minimalno-tehničke i druge zakonom propisane uslove,

2) ugostitelj obavlja ugostiteljsku djelatnost ili pruža ostale ugostiteljske usluge u ugostiteljskom objektu koji ne ispunjava propisane opšte minimalno-tehničke i druge zakonom propisane uslove za obavljanje ugostiteljske djelatnosti,

3) ugostitelj posluje bez određene kategorije u ugostiteljskom objektu koji se prema odredbama ovog zakona razvrstava u kategoriju, odnosno ukoliko nije podnio zahtjev za utvrđivanje kategorije,

4) ako se inspektoru onemoguću vršenje poslova inspeksijskog nadzora.

(2) U vršenju inspeksijskog nadzora zdravstveni inspektor je, pored opštih ovlašćenja utvrđenih posebnim zakonom, ovlašćen i dužan da privremeno zatvori objekat u kojem ugostitelj koji posluje kao fizičko lice pruža ugostiteljske usluge u apartmanu, kući za odmor, sobi za iznajmljivanje, objektu seoskog turizma i kampu, ako lica koja pružaju te usluge ne ispunjavaju zdravstvene uslove, niti redovno obavljaju zdravstvene preglede u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

(3) U vršenju inspeksijskog nadzora u ugostiteljskim objektima inspektor za hranu je, pored opštih ovlašćenja utvrđenih posebnim zakonom, ovlašćen i dužan da naredi povlačenje iz prometa hrane koja nije bezbjedna, da naredi uništavanje hrane koja nije bezbjedna na propisan način, da naredi otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u objektima koji se bave preradom i prometom hrane, da naredi otklanjanje nedostataka ako su nedostaci takve prirode da utiču na bezbjednost i kvalitet hrane i da zabrani upotrebu objekata, prostorija, prostora, uređaja i opreme i prevoznih sredstava u slučaju kada ne ispunjavaju propisane uslove.

(4) U slučaju zatvaranja ugostiteljskog objekta nadležni inspektor iz st. 1, 2. i 3. ovog člana dužan je da ga zapečati.

(5) O zatvaranju ugostiteljskog objekta nadležni inspektor iz st. 1, 2. i 3. ovog člana dužan je da sačini zapisnik i u roku od 48 časova od časa zatvaranja ugostiteljskog objekta, donese rješenje protiv koga se može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

(6) Ukoliko se u ugostiteljskom objektu nalaze lako kvarljive namirnice, ugostitelj je dužan da u pisanoj formi, u roku od 24 časa od časa zatvaranja ugostiteljskog objekta, podnese zahtjev nadležnom inspektoru za otvaranje ugostiteljskog objekta i u prisustvu inspektora iznijeeće se namirnice, a nakon toga će se ugostiteljski objekat ponovo zatvoriti.

Član 46.

Ispunjenost uslova iz člana 8. st. 1. i 5. ovog zakona provjerava nadležna inspekcija u redovnom inspeksijskom pregledu, a najkasnije u roku propisanom zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društva i zakonom kojim se uređuje poslovanje samostalnih preduzetnika, odnosno u roku od 45 dana od dana upisa u Registar fizičkih lica, u skladu sa ovima zakonom.

Član 47.

(1) U vezi sa pravilima postupka inspeksijskog nadzora, period trajanja upravnih mjera inspektora, ostalih ovlašćenja tržišnog inspektora, kao i žalbenog postupka, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje oblast inspekcija u Republici.

(2) Protiv rješenja tržišnog inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana njegovog dostavljanja.

(3) Žalba protiv rješenja inspektora ne odgađa njegovo izvršenje.

Član 48.

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 12.000 KM kazniće se za prekršaj ugostitelj kao privredno društvo ako obavlja ugostiteljsku djelatnost bez rješenja nadležnog organa (član 5. stav 1. i član 8. stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u privrednom društvu novčanom kaznom od 1.000 KM do 4.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se ugostitelj kao preduzetnik novčanom kaznom od 2.000 KM do 8.000 KM (član 8. stav 3).

Član 49.

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 8.000 KM kazniće se za prekršaj ugostitelj kao privredno društvo ako:

1) je ugostiteljski objekat smješten u objektu koji je proglašen kulturno-istorijskim spomenikom ili nepokretnim kulturnim dobrom, a za odstupanja od opštih i posebnih minimalnih uslova iz ovog zakona ne pribavi saglasnost organa nadležnog za zaštitu kulturno-istorijskih dobara (član 6. stav 6),

2) u okviru jednog ugostiteljskog objekta obavlja ugostiteljsku djelatnost za više vrsta ugostiteljskih objekata iz člana 15. ovog zakona, a ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim po osnovu ovog zakona za svaku vrstu ugostiteljskog objekta (član 6. stav 8),

3) obavlja ugostiteljsku djelatnost u kampu bez posjedovanja rješenja za obavljanje te djelatnosti (član 24, a u vezi sa članom 8. st. 2. i 3),

4) pruža ugostiteljske usluge u objektima lovno-ribolovnog turizma bez posjedovanja rješenja za obavljanje te djelatnosti (član 8. st. 2. i 3),

5) počne sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskom objektu koji se razvrstava u određenu kategoriju, a ne podnese zahtjev za utvrđivanje kategorije Ministarstvu ili nadležnom organu jedinice lokalne samouprave ili ne podnese zahtjev u propisanom roku (član 28. st. 9. i 10),

6) ne osigura goste od posljedica nesrećnog slučaja (član 36. stav 1. tačka 8).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u privrednom društvu novčanom kaznom od 800 KM do 3.200 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se ugostitelj kao preduzetnik novčanom kaznom od 1.500 KM do 6.000 KM.

Član 50.

(1) Novčanom kaznom od 1.500 KM do 6.000 KM kazniće se za prekršaj ugostitelj kao privredno društvo ako:

1) obavlja ugostiteljsku djelatnost u objektu u kojem, u zavisnosti od vrste, nisu obezbijeđene prostorije i prostor za pripremu i obradu hrane, prostorije i prostor za usluživanje gostiju, prostorije za ličnu higijenu gostiju, pomoćne prostorije i prostore i smještajne jedinice, a ako ne ispunjava uslove propisane zakonom iz oblasti planiranja i projektovanja objekata za lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima (član 6. st. 4. i 5),

2) obavlja ugostiteljsku djelatnost na javnim površinama ili ljetnim i zimskim baštama, a ne ispunjava uslove u vezi sa izgradnjom i uređenjem takvih prostora (član 7. stav 4),

3) ne unese propisane podatke u centralni informacioni sistem (član 13. stav 4),

4) ne unese na propisan način podatke u centralni informacioni sistem (član 13. stav 7. a u vezi sa stavom 13),

5) ne vodi knjigu gostiju unosom podataka u centralni informacioni sistem (član 13. stav 8. a u vezi sa članom 57. stav 8),

6) pruža catering usluge bez ugovora sa naručiocem usluga (član 16. stav 2),

7) ugostiteljski objekti za ishranu i piće vrste restoran pružaju profesionalnu catering uslugu, a ne ispunjavaju propisane uslove za catering (član 16. stav 3),

8) pruža ugostiteljske usluge izvan ugostiteljskog objekta suprotno odredbama člana 18. ovog zakona,

9) pruža usluge smještaja, ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje suprotno odredbama člana 20. st. 1, 2. i 3. ovog zakona,

10) pruža ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma suprotno odredbama člana 22. st. 1. i 2. ovog zakona,

11) kampovanje ne vrši u organizovanim kampovima koji ispunjavaju uslove iz člana 24. stav 2. ovog zakona,

12) obavlja ugostiteljsku djelatnost u objektima koji podliježu obaveznoj kategorizaciji, a ne podnese zahtjev za utvrđivanje kategorije (član 29. stav 2, član 31. stav 2. i član 32. st. 1. i 3),

13) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno ne istakne poslovno ime i vrstu objekta (član 35. stav 1. tačka 2),

14) na ulazu u ugostiteljski objekat ne istakne raspored radnog vremena i ne pridržava se tog radnog vremena u svom poslovanju (član 35. stav 1. tačka 3),

15) u ugostiteljskom objektu ne održava prostorije i opremu i nivo usluga saglasno propisanim uslovima (član 35. stav 1. tačka 4),

16) za svaku izvršenu uslugu ne izda odgovarajući račun sa naznakom vrste, količine i cijene pružene usluge, odnosno odobrenog popusta (član 35. stav 1. tačka 7),

17) ne drži poslovnu knjigu (član 35. stav 1. tačka 9), odnosno ne drži poslovnu knjigu u svakom ugostiteljskom objektu, odnosno poslovnoj jedinici ili izdvojenom poslovnom prostoru (član 35. stav 4),

18) vrši usluživanje pića u plastičnoj PET ambalaži (član 35. stav 1. tačka 10),

19) vrši prodaju i usluživanje alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina (član 40).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u privrednom društvu novčanom kaznom od 700 KM do 2.800 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se ugostitelj kao preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 KM do 4.000 KM.

Član 51.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 4.000 KM kazniće se za prekršaj ugostitelj kao privredno društvo ako:

1) pruža ugostiteljske usluge u pokretnom objektu suprotno odredbama člana 19. ovog zakona,

2) pruža ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma i usluge u apartmanu, kući za odmor, sobi za iznajmljivanje bez rješenja nadležnog organa (član 20. stav 1. i član 22. stav 1, a u vezi sa članom 8. st. 2. i 3),

3) ne ukloni standardnu oznaku (član 30. stav 7, član 32. stav 4. i član 33. stav 12),

4) ne vodi ažurno i tačno poslovnu knjigu (član 35. stav 1. tačka 9),

5) organu uprave nadležnom za poslove statistike, blagovremeno u rokovima koji su propisani od strane Republičkog zavoda za statistiku ne dostavi propisani statistički obrazac sa podacima iz evidencije prometa i smještaja [član 35. stav 1. tačka 11) i član 36. stav 1. tačka 7)],

6) vidno ne istakne zabranu prodaje, upotrebe i posluživanja alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina (član 35. stav 1. tačka 12),

7) na ulazu u ugostiteljski objekat ne istakne vidno standardnu oznaku kategorije ugostiteljskog objekta koju je odredilo Ministarstvo, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave, kao i standardnu oznaku podvrste hotela koju je odredilo Ministarstvo (član 36. stav 1. tačka 1),

8) se ne pridržava istaknutih cijena [član 35. stav 1. tačka 5) i član 36. stav 1. tačka 4)],

9) u propagandnim publikacijama ugostiteljskog objekta za smještaj, u javnim glasilima i drugim sredstvima javnog informisanja i oglašavanja ne naznači vrstu, podvrstu i kategoriju objekta koja mu je određena (član 36. stav 1. tačka 5),

10) ne utvrdi kućni red u ugostiteljskom objektu za smještaj (član 36. stav 1. tačka 6).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se ugostitelj kao preduzetnik novčanom kaznom od 800 KM do 3.200 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM.

Član 52.

(1) Novčanom kaznom od 800 KM do 3.200 KM kazniće se za prekršaj ugostitelj kao privredno društvo ako:

1) obavlja ugostiteljsku djelatnost bez ispunjenosti opštih minimalno-tehničkih uslova koji se odnose na uređaje, opremu, obezbjeđenje električne energije, vodosnabdijevanje, zbrinjavanje otpada, osvjetljenje objekta, grijanje, ventilaciju i zvučne izolacije objekta, protivpožarne uslove, zaštitu na radu, zaštitu od požara, zaštitu od buke, sanitarno-higijenske uslove (član 6. stav 2. i član 8. stav 1),

2) u ugostiteljskom objektu obavlja djelatnost trgovine na malo duvanom i prerađevinama od duvana, trgovine na malo štampom, suvenirima, proizvodima iz programa sopstvene proizvodnje i domaće radinosti kao i drugu robu, a ne ispunjava uslove određene posebnim propisima iz oblasti trgovine (član 7. stav 1),

3) ne obezbijedi internet vezu za pristup centralnom informacionom sistemu (član 14. stav 1),

4) ne evidentira propisane podatke na propisan način (član 14. stav 2),

5) ne unese podatke o gostu u centralni informacioni sistem u propisanom roku (član 14. stav 3),

6) ne unese podatke o boravišnoj taksi u centralni informacioni sistem u propisanom roku (član 14. stav 3),

7) ne unese u propisanom roku nastalu promjenu podataka u centralni informacioni sistem (član 14. stav 3),

8) unese lične podatke suprotno propisanom obimu (član 14. stav 4),

9) u centralni informacioni sistem ne unosi ažurno podatke ili unese netačne i nepotpune podatke (član 14. stav 5),

10) ne koristi personalizovani, zaštićen jedinstvenim autentifikacionim podacima korisnički nalog i učini isti dostupnim neovlašćenim licima (član 14. stav 6),

11) pruža catering uslugu suprotno odredbama člana 16. ovog zakona,

12) pruža usluge u salonu za posebne prilike suprotno odredbama člana 17. ovog zakona,

13) pruža usluge smještaja i ishrane gostima u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje bez ispunjenosti sanitarno-tehničkih i higijenskih uslova i obavljenih zdravstvenih pregleda, bez ispunjenosti opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova koji se odnose na uređenje i opremu i bez utvrđene kategorije (član 21. st. 1. i 2),

14) u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje odstupa od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, kao i od uslova za određivanje kategorije, bez prethodno pribavljene saglasnosti nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa (član 21. stav 3),

15) pruža ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma, a ne ispunjava opšte i posebne minimalno-tehničke uslove (član 23. stav 2),

16) pruža ugostiteljske usluge na selu bez ispunjenosti zdravstvenih uslova i obavljenih zdravstvenih pregleda ili u objektu koji odstupa od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, bez prethodno pribavljene saglasnosti nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa (član 23. st. 1. i 3),

17) obavlja ugostiteljsku djelatnost suprotno odredbama člana 27. stav 4. ovog zakona,

18) ne podnese zahtjev radi utvrđivanja odgovarajuće kategorije u skladu sa članom 32. stav 9. ovog zakona,

19) u svakom poslovnom prostoru, odnosno mjestu poslovanja ili na mjestu na kojem privremeno i povremeno pruža ugostiteljske usluge ne drži rješenje o registraciji ugostiteljske djelatnosti (član 35. stav 1. tačka 1),

20) ne istakne cijene hrane, pića i napitaka na cjenovnicima, odnosno vidno ne istakne cijene usluga smještaja i iznos boravišne takse u svakoj sobi i na recepciji [član 35. stav 1. tačka 5) i član 36. stav 1. tačka 3)],

21) koristi robu za pružanje ugostiteljskih usluga za koju ne posjeduje dokumentaciju o nabavci, odnosno koja nije evidentirana u poslovnoj knjizi (član 35. stav 2),

22) ne utvrdi normative o utrošku namirnica i pića za pojedine usluge ishrane i pića i ne pruža usluge u odgovarajućoj količini i prema utvrđenim normativima (član 35. stav 1. tačka 8),

23) u svakom ugostiteljskom objektu ne drži i ažurno i tačno ne vodi knjigu gostiju (član 36. stav 1. tačka 2),

24) izvod iz kućnog reda ne istakne na vidnom mjestu u svim smještajnim jedinicama (član 36. stav 1. tačka 6).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se ugostitelj kao preduzetnik novčanom kaznom od 600 KM do 2.400 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 KM do 1.200 KM.

Član 53.

(1) Novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) objekti, odnosno prostorije, uređaji i oprema u kojima se pružaju ugostiteljske usluge, kao i lica koja pružaju usluge ne ispunjavaju sanitarno-tehničke i higijenske uslove propisane za ugostiteljski objekat, u dijelu prostora u kojem se te usluge pružaju (član 4. stav 2),

2) pruža usluge smještaja, ishrane i pića suprotno odredbama člana 5. stav 3. ovog zakona,

3) pruža usluge smještaja i ishrane trećim licima suprotno odredbama člana 12. ovog zakona,

4) usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića ne pruža samo gostima kojima pružaju i usluge smještaja (član 21. stav 6).

(2) Novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) tržišnoj inspekciji jedinice lokalne samouprave ne dostavi obavještenje o započinjanju pružanja ugostiteljskih usluga iz člana 4. stav 3. ovog zakona,

2) obavlja ugostiteljsku djelatnost bez upisa u odgovarajući registar (član 5. stav 4).

(3) Novčanom kaznom od 250 KM do 1.000 KM kazniće se odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1. ovog člana, a novčanom kaznom od 200 KM do 800 KM za prekršaj iz stava 2. ovog člana.

Član 54.

(1) Novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) ne unese propisane podatke u centralni informacioni sistem (član 13. stav 4),

2) ne unese na propisan način podatke u centralni informacioni sistem (član 13. stav 7. a u vezi sa stavom 13),

3) ne vodi knjigu gostiju unosom podataka u centralni informacioni sistem (član 13. stav 8. a u vezi sa članom 57. stav 8),

4) ne obezbijedi internet vezu za pristup centralnom informacionom sistemu (član 14. stav 1),

5) ne evidentira propisane podatke na propisan način (član 14. stav 2),

6) ne unese podatke o gostu u centralni informacioni sistem u propisanom roku (član 14. stav 3),

7) ne unese podatke o boravišnoj taksi u centralni informacioni sistem u propisanom roku (član 14. stav 3),

8) ne unese u propisanom roku nastalu promjenu podataka u centralni informacioni sistem (član 14. stav 3),

9) unese lične podatke suprotno propisanom obimu (član 14. stav 4),

10) u centralni informacioni sistem ne unosi ažurno podatke ili unese netačne i nepotpune podatke (član 14. stav 5),

11) ne koristi personalizovani, zaštićen jedinstvenim autentifikacionim podacima korisnički nalog i učini nalog dostupnim neovlašćenim licima (član 14. stav 6),

12) pruža ugostiteljske usluge u apartmanu, kući za odmor, sobi za iznajmljivanje i objektu seoskog turizma bez zaključenog ugovora u skladu sa članom 20. stav 3. i članom 22. stav 5. ovog zakona,

13) pruža ugostiteljske usluge u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje i objektu seoskog turizma, a ne ispunjava propisane opšte i posebne minimalno-tehničke uslove iz člana 21. stav 2. i člana 23. stav 2. ovog zakona,

14) pruža ugostiteljske usluge u kampu suprotno odredbama člana 25. stav 1. ovog zakona,

15) pruža ugostiteljske usluge u kampu bez zaključenog ugovora u skladu sa članom 25. stav 2. ovog zakona,

16) pruža ugostiteljske usluge u kampu, a ne ispunjava propisane opšte i posebne minimalno-tehničke uslove iz člana 26. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 300 KM do 1.200 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) pruža usluge smještaja, ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje suprotno odredbama člana 20. st. 1. i 2. ovog zakona,

2) usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića ne pruža samo gostima kojima pružaju i usluge smještaja (član 21. stav 6),

3) postupi suprotno odredbama člana 20. stav 4, člana 22. stav 6. i člana 25. stav 3. ovog zakona,

4) pruža ugostiteljske usluge smještaja i ishrane gostima u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje bez utvrđene kategorije i bez ispunjenosti sanitarno-tehničkih i higijenskih uslova i redovno obavljenih zdravstvenih pregleda (član 21. st. 1. i 2),

5) u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje odstupa od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, kao i od uslova za određivanje kategorije, bez prethodno pribavljene saglasnosti nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa (član 21. stav 3),

6) pruža ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma suprotno odredbama člana 22. stav 1. ovog zakona,

7) pruža ugostiteljske usluge na selu bez ispunjenosti sanitarno-tehničkih i higijenskih uslova i obavljenih zdravstvenih pregleda ili u objektu koji odstupa od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, bez prethodno pribavljene saglasnosti nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa (član 23. st. 1. i 3),

8) pruža ugostiteljske usluge smještaja, ishrane i pića u apartmanu, kući za odmor, sobi za iznajmljivanje i objektu seoskog turizma, kao fizičko lice, a ne podnese zahtjev za utvrđivanje kategorije nadležnom organu jedinice lokalne samouprave ili ne podnese zahtjev u propisanom roku (član 28. st. 9. i 10).

Član 55.

Novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kazniće se odgovorno lice u nadležnom organu jedinice lokalne samouprave koje prilikom izdavanja rješenja o registraciji preduzetnika, odnosno rješenja kojim se odobrava obavljanje ugostiteljske djelatnosti postupi suprotno odredbama člana 11. stav 1. ovog zakona.

Član 56.

(1) Za učinjene prekršaje iz čl. 48. i 49. ovog zakona koje je počinio isti ugostitelj, u istom ugostiteljskom objektu drugi put u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti prvog rješenja o prekršaju, pored novčane kazne, izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u tom objektu u trajanju od 90 dana do šest mjeseci.

(2) Za učinjeni prekršaj iz člana 50. stav 1. tačka 18) ovog zakona, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta.

(3) Za učinjene prekršaje iz člana 50. ovog zakona koje je počinio isti ugostitelj, u istom ugostiteljskom objektu treći put u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti prvog rješenja o prekršaju, pored novčane kazne, izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u tom objektu u trajanju do 90 dana.

Član 57.

(1) Ugostitelji koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(2) Pružaoci usluga u seoskom domaćinstvu i pružaoci ugostiteljskih usluga u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje koji su registrovani u APIF-u nastavljaju sa pružanjem svojih usluga po stupanju na snagu ovog zakona.

(3) Subjekti iz stava 2. ovog člana dužni su da ugovor iz člana 20. stav 3. i člana 22. stav 5. ovog zakona dostave APIF-u u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Ugostitelji koji pružaju ugostiteljske usluge u kampu kao fizičko lice dužni su da ugovor iz člana 25. stav 2. ovog zakona dostave APIF-u u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(5) Ugostitelji iz člana 13. ovog zakona dužni su da u roku od 30 dana od dana uspostavljanja centralnog informacionog sistema unesu propisane podatke u centralni informacioni sistem.

(6) Izuzetno od stava 5. ovog člana, ugostitelj koji ne posluje u momentu stupanja na snagu ovog zakona, niti u roku od 30 dana nakon uspostavljanja centralnog informacionog sistema dužan je da unese u roku od 15 dana od dana pribavljanja rješenja o registraciji nadležnog organa propisane podatke u centralni informacioni sistem.

(7) Ugostiteljski objekti vrste „apartman“ i „kuća za odmor“ mogu da nose naziv „bungalov“ za označavanje vrste ugostiteljskog objekta, pod uslovom da ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima za ugostiteljske objekte vrste „apartman“, odnosno „kuća za odmor“.

(8) Ugostitelji koji pružaju usluge smještaja dužni su da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona započnu vođenje knjige gostiju u elektronskom obliku, unosom podataka u centralni informacioni sistem.

Član 58.

Postupci započeti po propisima važećim do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po tim propisima.

Član 59.

Vlada će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

- 1) Uredbu o kriterijumima za određivanje radnog vremena ugostiteljskih objekata (član 33. stav 8),
- 2) Uredbu o zabrani prodaje, upotrebe i usluživanja alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina u ugostiteljskim objektima (član 35. stav 5).

Član 60.

(1) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

- 1) Pravilnik o razvrstavanju ugostiteljskih objekata i uslovima koji se odnose na prostor, uređaje i opremu ugostiteljskih objekata (član 8. stav 8),
  - 2) Pravilnik o vrsti i načinu unošenja podataka u centralni informacioni sistem (član 13. stav 13),
  - 3) Pravilnik o načinu rada, korišćenja i funkcionisanja centralnog informacionog sistema (član 14. stav 7),
  - 4) Pravilnik o uslovima za obavljanje ugostiteljske djelatnosti izvan ugostiteljskog objekta (član 18. stav 5),
  - 5) Pravilnik o uslovima i načinu pružanja ugostiteljskih usluga u pokretnim ugostiteljskim objektima (član 19. stav 5),
  - 6) Pravilnik o uslovima za pružanje ugostiteljskih usluga u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje (član 21. stav 7),
  - 7) Pravilnik o uslovima za pružanje ugostiteljskih usluga u objektu seoskog turizma (član 23. stav 7),
  - 8) Pravilnik o postupku kategorizacije ugostiteljskih objekata i uslovima za određivanje kategorije, odnosno o postupku i uslovima za razvrstavanje hotela u podvrste (član 28. stav 13. tačka 1),
  - 9) Pravilnik o izgledu i sadržaju standardnih oznaka za označavanje kategorije ugostiteljskog objekta i podvrste ugostiteljskog objekta vrste hotel (član 28. stav 13. tačka 2),
  - 10) Pravilnik o kriterijumima za procjenu kvaliteta usluga i standarda restorana i o postupku procjene kvaliteta usluga i standarda restorana (član 33. stav 15),
  - 11) Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja poslovne knjige u ugostiteljskim objektima (član 35. stav 9),
  - 12) Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige gostiju u ugostiteljskim objektima za smještaj (član 36. stav 7).
- (2) Ministar će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o obliku i sadržaju zahtjeva za izdavanje potvrde i obrascu potvrde o upisu u Registar fizičkih lica koji pružaju ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma, kao i pružalac usluga u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje i kampovima koji se vodi kod APIF-a (član 39. stav 6).

Član 61.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti odluku iz člana 7. stav 5. ovog zakona.

Član 62.

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovog zakona primjenjuju se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o ugostiteljstvu („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 45/17 i 01/24), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 63.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ugostiteljstvu („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 45/17 i 01/24).

Član 64.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O UGOSTITELJSTVU

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o ugostiteljstvu sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. stav 1. t. 6, 7, 8. i 18. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Republika Srpska uređuje i obezbjeđuje:

- pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, njihovih udruženja i komora, tržište i planiranje,
- osnovne ciljeve i pravce privrednog, naučnog, tehnološkog, demografskog i socijalnog razvoja poljoprivrede i sela, korišćenje prostora, politiku i mjere za usmjeravanje razvoja i robne rezerve,
- druge odnose od interesa za Republiku, u skladu sa Ustavom.

Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA ZA IZRADU ZAKONA I DRUGIH PROPISA REPUBLIKE SRPSKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.04.020-3626/25 ood 18. decembra 2025. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII t. 6, 8. i 18. na član 68. Ustava Republike Srpske, prema kojem Republika Srpska, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, njihovih udruženja i komora, osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja i druge odnose od interesa za Republiku. Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, prema kojem Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Obrađivač Zakona je, u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5) Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14) naveo razloge i ciljeve donošenja ovog zakona. Prema navodima obrađivača Zakona, osnovni razlog za donošenje novog Zakona o ugostiteljstvu je unapređenje zakonskog okvira kojim se uređuje ova oblast i usklađivanje sa savremenima trendovima u oblasti ugostiteljstva.

Republički sekretarijat za zakonodavstvo razmotrio je Nacrt zakona o ugostiteljstvu i uputio obrađivaču sugestiju koja se odnosila na usklađivanje odredaba Nacrta zakona kojima se uređuju obaveze subjekata koji se bave ugostiteljskom djelatnošću sa obavezama koje su propisane Prijedlogom zakona o zaštiti stanovništva od duvanskih i ostalih proizvoda za pušenje koji je upućen u skupštinsku proceduru. Upućene primjedbe odnosile su se i na terminološko usklađivanje odredaba Nacrta zakona sa Zakonom o samostalnim preduzetnicima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/24), kao i sa Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 68/07, 109/12 i 44/16) u vezi sa preciziranjem i identifikovanjem javnih ustanova u kojima se obavlja djelatnost ugostiteljstva. Takođe, upućene su sugestije da se tekst Nacrta zakona uskladi sa čl. 20. do 23. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske kojima je propisan način normiranja sadržinskih odredaba zakona.

Obrađivač Zakona je upućene sugestije prihvatio i ugradio u tekst Nacrta zakona.

U skladu sa članom 36. stav 1. tačka 9) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske i Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22), obrađivač Zakona je u Obrazloženju Zakona naveo da je tekst Zakona bio objavljen na internet stranici Ministarstva trgovine i turizma, na veb-aplikaciji

eKonsultacije i upućen zainteresovanim subjektima, kao i da su sve dostavljene primjedbe koje su bile opravdane, konstruktivne i ocijenjene da doprinose ostvarivanju cilja Zakona, prihvaćene.

Budući da postoji ustavni osnov za donošenje predmetnog zakona, da je Zakon usaglašen sa Ustavom, pravnim sistemom i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo je da se Nacrt zakona o ugostiteljstvu može uputiti Vladi Republike Srpske na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-3647/25 od 16. decembra 2025. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize Nacrta zakona o ugostiteljstvu, ustanovljeno je da je obrađivač prilikom izrade Nacrta vršio usklađivanje sa relevantnim sekundarnim izvorima prava zbog čega je u Izjavi o usklađenosti potvrđena ocjena „Djelimično usklađeno“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o ugostiteljstvu donesen je 2017. godine i zajedno sa izmjenom iz 2024. godine predstavljao je značajan pomak u odnosu na prethodna zakonska rješenja iz 2012. i 2013. godine, te je stvorio normativnopravni okvir za unapređenje ugostiteljstva kao djelatnosti od značaja za ukupnu privredu Republike Srpske u domenu pružanja tercijarnih usluga.

Potpuno novi zakon praktično sublimira sva ranija rješenja u sferi obavljanja ugostiteljskih usluga, ali i uvodi sasvim nove odredbe i mjere koje se nisu mogle sprovesti izmjenama i dopunama Zakona. Naime, novi zakon je uslovljen činjenicom da se nova rješenja koja on donosi nisu mogla pozicionirati u okviru osnovnog teksta Zakona iz 2017. godine, te bi, u slučaju pismene redakcije Zakona, takva rješenja zapravo podrazumijevala izmjenju više od polovine odredaba Zakona o ugostiteljstvu, a što je i prema Pravilima za izradu zakona i drugih propisa formalan uslov za izradu novog teksta Zakona.

Potreba za donošenjem Nacrta zakona o ugostiteljstvu proizlazi iz cilja da se postojeći zakonski okvir uredi, unaprijedi i uskladi sa savremenim trendovima u oblasti ugostiteljstva. Tokom primjene važećeg Zakona uočen je niz pravnih i praktičnih nedoumica, nedovoljno uređenih segmenata i procedura koje opterećuju ugostiteljsku djelatnost, naročito kod fizičkih lica, te se stoga pristupilo izradi izmjena i dopuna koje se inkorporiraju u novi tekst Zakona.

U primjeni važećeg Zakona o ugostiteljstvu uočeno je da dosadašnja pravila o upisu u Registar fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske usluge stvaraju nedoumice u vezi sa početkom i kontinuitetom obavljanja djelatnosti. Predloženim izmjenama se jasno propisuje da ugostitelj kao fizičko lice upisan u Registar fizičkih lica koji pružaju ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma, kao i pružalac usluga u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje i kampovima koji se vodi kod APIF-a može započeti, obavljati i mijenjati uslove obavljanja djelatnosti danom izdavanja potvrde o upisu, čime se obezbjeđuje pravna sigurnost, jasnoća propisa i smanjuje administrativni teret, te se ujedno ukida i obaveza dostavljanja dokaza o vlasništvu APIF-u, kao nepotrebna i opterećujuća procedura.

Nacrtom zakona se sistemski uređuje rad salona za posebne prilike koji su u praksi veoma zastupljeni i značajan su segment ugostiteljske ponude. Propisuje se obaveze ugostitelja u vezi sa pripremom i usluživanjem hrane i pića, mogućnost da gost obezbijedi hranu i piće od trgovačkih subjekata uz dostavljanje računa, obaveze dostavljanja dokaza o angažovanju lica koja u salonu pružaju usluge muzike, fotografisanja, dekoracije i slično, te se na taj način obezbjeđuje transparentnost, uređenost i bezbjednost pružanja usluga, kao i bolja kontrola ugostiteljske djelatnosti u tom segmentu.

Takođe, Nacrtom zakona se mijenjaju uslovi za pružanje ugostiteljskih usluga u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje, na način da se propisuje da fizičko lice može

pružati usluge smještaja u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje u kapacitetu do osam smještajnih jedinica, odnosno do 16 gostiju, i to u jednom ili više objekata koji se nalaze na jedinstvenoj parceli i čine funkcionalnu cjelinu, a koji su u njegovom vlasništvu ili suvlasništvu, uz pismenu saglasnost suvlasnika ili postojanje drugog pravnog osnova za pružanje ugostiteljskih usluga.

Prvi put se zakonom definiše „degustacioni prostor” kao mjesto u kojem ugostitelj na selu može pružati usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića iz sopstvene poljoprivredne proizvodnje, i to i bez obaveze korišćenja usluge smještaja. Ova novina je značajan podsticaj za razvoj seoskog turizma, lokalne gastronomije i seoskih gazdinstava.

Predloženim Zakonom prvi put omogućava se fizičkim licima da pružaju usluge smještaja u kampovima za smještaj do 20 osoba, i to uz pojednostavljen postupak, bez obaveze registracije ugostiteljske djelatnosti, pod uslovom zaključenja ugovora sa turističkom organizacijom ili turističkom agencijom. Detaljno se propisuju uslovi koji se odnose na smještajne jedinice (kamp mjesto, kamp parcela), minimalni tehnički i higijenski standardi koje je neophodno obezbijediti, obaveze ugostitelja u vezi sa isticanjem cijena, bezbjednosti hrane, vođenjem knjige gostiju i dostavljanjem ugovora APIF-u, kao i odredbe da ovi kampovi ne podliježu obaveznoj kategorizaciji.

S ciljem podizanja kvaliteta usluga i unapređenja kontrole, period obavezne revizije kategorije ugostiteljskih objekata skraćuje se sa četiri na tri godine. Komisiji za kategorizaciju se daje ovlašćenje da, i prije isteka roka za reviziju, izvrši provjeru kvaliteta uređenja, opreme i usluga čime se omogućava operativnija i efikasnija kontrola kvaliteta ugostiteljske ponude.

Najznačajnije izmjene odnose se na puno usklađivanje odredaba koje se odnose na centralni informacioni sistem Ministarstva sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka Bosne i Hercegovine. Predloženim članovima se definiše svrha, način uspostavljanja i korišćenja sistema, propisuju vrste ličnih podataka koje je dozvoljeno obrađivati, ograničenjave obrade na minimalni neophodni obim podataka, utvrđuju kategorije lica na koja se podaci odnose, određuju rokovi čuvanja i obaveza trajnog brisanja, te propisuju tehničke i organizacione mjere zaštite, kao i obaveza ugostitelja da unose tačne, ažurne i potpune podatke. Takođe, uređuju se ovlašćenja za pristup podacima institucija poput Ministarstva unutrašnjih poslova i Poreske uprave, u strogo zakonom definisane svrhe. Navedene izmjene su od ključnog značaja za ispunjavanje standarda zaštite ličnih podataka i podizanje nivoa pravne sigurnosti i povjerenja u institucionalni sistem.

Izmjene obuhvaćene Nacrtom zakona o ugostiteljstvu predstavljaju sveobuhvatno unapređenje normativnog okvira u oblasti ugostiteljstva i turizma. Cilj zakona je pojednostavljenje procedura za fizička i pravna lica, jačanje pravne sigurnosti, podsticanje razvoja seoskog turizma, unapređenje kvaliteta usluga, modernizacija sistema evidencija, te prilagođavanje evropskim standardima zaštite ličnih podataka.

Ostale izmjene u tekstu Nacrta zakona uglavnom se odnose na preciziranje postojećih rješenja i nisu suštinskog karaktera.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

U članu 1. Nacrta zakona preciznije je pojašnjeno šta se uređuje zakonom iz oblasti ugostiteljstva, kao što su: vrste ugostiteljskih objekata, pojedini oblici ugostiteljske djelatnosti, kategorizacija ugostiteljskih objekata, prava i obaveze ugostitelja, upravni nadzor i druga pitanja koja je neophodno zakonski regulisati.

Članom 2. Nacrta zakona propisani su pojmovi koji se koriste u ovom zakonu.

Članom 3. Nacrta zakona data je uopštena definicija ugostiteljskih objekata u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost. U smislu ovog zakona pod tim podrazumijevamo ugostiteljske objekte za smještaj (hoteli, moteli, apartmani i sl.), ugostiteljske objekte za ishranu i piće (kafetarovi, restorani, noćni klubovi i sl.), katering objekti, pokretni ugostiteljski objekti i ostale vrste ugostiteljskih objekata.

U členu 4. Nacrta zakona propisane su situacije u kojima se pružanje usluga pripremanja hrane i usluživanje pićima ne smatra ugostiteljskom djelatnošću. Ovim članom propisuje se da se određene aktivnosti pružanja smještaja, ishrane i pića ne smatraju obavljanjem ugostiteljske djelatnosti kada se obavljaju u zatvorenom sistemu, bez tržišnog karaktera i bez namjere sticanja dobiti. Riječ je o uslugama koje ustanove, organizacije i udruženja pružaju isključivo svojim zaposlenim ili članovima, putem sopstvenog osoblja, po netržišnim uslovima i bez uključivanja ugostiteljskih subjekata. Norma uvodi jasno razgraničenje između internih, nekomercijalnih aktivnosti i prave ugostiteljske djelatnosti, čime se sprečava neopravdano podvođenje ovih usluga pod ugostiteljski režim.

Članom 5. Nacrta zakona propisano je ko može zakonito obavljati ugostiteljsku djelatnost i pod kojim uslovima. Osnovno pravilo je da ugostiteljsku djelatnost mogu vršiti samo subjekti koji su u odgovarajućem registru upisani za tu namjenu – privredna društva, preduzetnici i fizička lica registrovana kao ugostitelji. Pored toga, član definiše da obavljaju ugostiteljsku djelatnost i na određene organizacije i ustanove koje, iako primarno obavljaju drugu djelatnost, mogu pružati usluge smještaja, ishrane i pića trećim licima u svojim prostorijama (udruženja, škole, ustanove kulture, subjekti u zaštićenim područjima, te pravna lica koja upravljaju odmaralištima i domovima). Radi obezbjeđivanja nadzora i pravne sigurnosti, svi subjekti koji ove usluge pružaju na osnovu zakonskog ovlašćenja dužni su da obavljanje ugostiteljske djelatnosti upišu u nadležni registar. Ovom normom se jasno definiše pravni status ugostitelja, proširuje se obuhvat subjekata koji mogu legalno pružati usluge, te obezbjeđuje transparentnost kroz obavezu registracije.

U členu 6. Nacrta zakona navedeni su prostorni, tehnički i funkcionalni preduslovi pod kojima se može obavljati ugostiteljska djelatnost, s ciljem obezbjeđivanja bezbjednosti, higijenske ispravnosti, kvaliteta usluga i zaštite gostiju. Ugostiteljska djelatnost se obavlja u objektima koji mogu biti samostalne građevinske cjelini ili dio većih građevinskih cjelina, u kojima je obezbijeđena funkcionalnost i koji ispunjavaju propisane opšte minimalno-tehničke uslove koji se odnose na uređaje i opremu za pružanje pojedinih vrsta ugostiteljskih usluga (ugostiteljski objekti) i u kojima je obezbijeđeno nesmetano kretanje za lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima, te da se u tim objektima pored pružanja ugostiteljskih usluga mogu obavljati i druge vrste djelatnosti koje po svom karakteru i prirodi služe ili podstiču samo obavljanje ugostiteljstva. Svaki ugostiteljski objekat mora ispunjavati opšte minimalno-tehničke uslove, kao i posebne minimalno-tehničke uslove za pružanje pojedinih vrsta ugostiteljskih usluga u zavisnosti od vrste ugostiteljskog objekta, a koji će se razraditi pojedinačnim pravilnicima ministra trgovine i turizma. U istom členu je predviđen izuzetak od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova za obavljanje ugostiteljske djelatnosti ako je ugostiteljski objekat smješten u objektu koji je proglašen kao kulturno-istorijski spomenik ili kao nepokretno kulturno dobro da bi se izbjeglo narušavanje autentičnih vrijednosti spomenika ili dobara. Takođe, data je mogućnost da ugostitelj u okviru jednog ugostiteljskog objekta može obavljati ugostiteljsku djelatnost za više vrsta ugostiteljskih objekata, a što u pojedinim slučajevima u praksi predstavlja redovnu pojavu.

U členu 7. Nacrta zakona uređuje se obim pratećih djelatnosti i usluga koje ugostitelj može obavljati u okviru ugostiteljskog objekta, kao i uslovi pod kojima se te djelatnosti mogu pružati. Ugostiteljima se omogućava da, pored osnovne ugostiteljske djelatnosti, obavljaju i određene trgovinske aktivnosti, kao što su prodaja duvana, štampe, suvenira, proizvoda domaće radinosti i slične robe, pod uslovom da ispunjavaju sve posebne propise iz oblasti trgovine. U ugostiteljskim objektima, ugostitelj, pored ugostiteljskih usluga, može pružati i ostale usluge, kao što su usluge pranja i hemijskog čišćenja, frizerske usluge, velnes usluge i ostale usluge koje su uobičajene u ugostiteljstvu. Isti član upućuje i na obavezu postupanja po propisima o igrama na sreću kada se takve aktivnosti organizuju u ugostiteljskim objektima, čime se obezbjeđuje zakonitost i nadzor nad ovom specifičnom djelatnošću, kao i da nadležni organ jedinice lokalne samouprave propisuje uslove koji se odnose na izgradnju, izgled i uređenje javnih površina, ljetnih i zimskih bašti na kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost.

U članu 8. Nacrta zakona propisuje se način registracije privrednog društva za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i načina registracije preduzetnika i fizičkih lica. Ugostitelj organizovan kao privredno društvo može da počne sa obavljanjem djelatnosti, da obavlja djelatnosti i da mijenja uslove njenog obavljanja kada se kod registarskog suda registruje za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata. Ugostitelj organizovan kao preduzetnik može da počne sa obavljanjem djelatnosti, da obavlja djelatnosti i da mijenja uslove njenog obavljanja kada od registracionog organa dobije rješenje o registraciji preduzetnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje zanatsko-preduzetničke djelatnosti. Ugostitelj upisan u Registar fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske usluge na selu u objektu seoskog turizma, kao i pružalaca usluga u apartmanima, kućama za odmor, i sobama za iznajmljivanje i kampovima može da počne sa obavljanjem djelatnosti, da obavlja djelatnosti i da mijenja uslove njenog obavljanja kada od APIF-a dobije potvrdu o upisu u Registar, u skladu sa ovim zakonom. Dakle, ugostitelj u trenutku registracije kod nadležnog organa mora ispunjavati opšte i posebne minimalno-tehničke uslove za obavljanje ugostiteljske djelatnosti koji se odnose na poslovni prostor, opremu i uređaje, a tržišna inspekcija u roku koji je propisan Zakonom o privrednim društvima, odnosno Zakonom o samostalnim preduzetnicima provjerava ispunjenost propisanih uslova za rad, odnosno obavljanje ugostiteljske djelatnosti.

Članom 9. Nacrta zakona definisani su posebni uslovi za rad konobara u ugostiteljskim objektima za smještaj vrste hotel i u restoranu, s ciljem obezbjeđivanja kvaliteta usluge, stručnosti osoblja i sigurnosti gostiju. Dakle, lica koja neposredno uslužuju goste ili učestvuju u pripremi hrane i poslastica, kao i lica koja obavljaju recepcione poslove, moraju imati najmanje srednju stručnu spremu, bilo u ugostiteljsko-turističkoj struci, bilo neku drugu srednju stručnu spremu. Za lica koja ne posjeduju odgovarajuću ugostiteljsku stručnu spremu, zakon predviđa mogućnost sticanja potrebnih kvalifikacija putem prekvalifikacije, dokvalifikacije ili kroz javnovažeće programe osposobljavanja u skladu sa propisima o obrazovanju odraslih.

Član 10. Nacrta zakona propisuje da je ugostitelj odgovoran za štetu prouzrokovanu trećim licima u slučaju neispunjavanja uslova iz člana 8. stav 1. Zakona u skladu sa opštim pravilima odgovornosti za štetu propisanim zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Članom 11. Nacrta uređuje se način isticanja poslovnog imena ugostitelja u postupku izdavanja rješenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, s ciljem obezbjeđivanja jasne identifikacije vrste ugostiteljskog objekta i transparentnosti u poslovanju. Propisuje se obaveza da poslovno ime sadrži oznaku vrste ugostiteljskog objekta za koji se rješenje izdaje, čime se obezbjeđuje usaglašenost sa klasifikacijom propisanom zakonom. Istovremeno, dozvoljava se da objekat nosi naziv dvije vrste ugostiteljskih objekata, pod uslovom da ugostitelj ispunjava sve zakonom propisane uslove za svaku od tih vrsta, što omogućava fleksibilniju poslovnu praksu. Istim članom napravljen je izuzetak u smislu da se ne smatra poslovnim imenom isticanje naziva objekta vrste: apartman soba za iznajmljivanje, kuća za odmor i seosko domaćinstvo u kojem fizička lica pružaju pojedine vrste ugostiteljskih usluga, a što predstavlja olakšicu u segmentu plaćanja taksa za isticanje poslovnog imena za objekte manjih smještajnih kapaciteta.

Članom 12. Nacrta propisuje se mogućnost da zdravstvene ustanove koje imaju prirodni ljekoviti faktor i koje pružaju usluge svojim korisnicima u objektima u kojima se organizuje boravak i pružaju usluge prevencije, liječenja i rehabilitacije, mogu pružati i usluge smještaja i ishrane trećim licima, na način propisan ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona. Ovom odredbom daje se mogućnost da pojedine zdravstvene ustanove mogu proširiti asortiman svojih usluga i pored zdravstvenih usluga pružati i ugostiteljske usluge trećim licima s ciljem sticanja dodatnih prihoda bez posebnih dodatnih ulaganja jer za pružanje ugostiteljskih usluga smještaja i ishrane i pića mogu koristiti postojeće kapacitete (prostore za smještaj pacijenata i kuhinju za pripremu hrane) koji se koriste za pružanje usluga ishrane pacijentima.

Članom 13. Nacrta zakona uređuje se uspostavljanje i funkcionisanje centralnog informacionog sistema u oblasti ugostiteljstva, sa ciljem efikasnijeg nadzora, transparentnosti

i unapređenja administrativnih i statističkih poslova iz nadležnosti Ministarstva. Istim članom Ministarstvo se obavezuje da uspostavi i održava centralni informacijski sistem, te da ugostiteljima koji pružaju uslugu smještaja obezbijedi besplatan pristup. Svrha sistema je višestruka: nadzor nad pružanjem usluga smještaja, evidencija i kontrola boravišne takse, izrada statističkih izvještaja i izvršavanje drugih zakonom utvrđenih obaveza državnih organa. Ugostitelji koji pružaju usluge smještaja dužni su u sistem unositi osnovne podatke o objektu, gostima i boravišnoj taksi. Zakon precizno definiše koje lične podatke je dozvoljeno obrađivati, ograničavajući obim na podatke neophodne za ostvarenje zakonom utvrđene svrhe. Navedene kategorije podataka i lica na koja se oni odnose uređene su tako da obezbijede zakonito postupanje u skladu sa propisima o zaštiti ličnih podataka. Takođe, propisano je da se lični podaci mogu učiniti dostupnim nadležnim institucijama (Ministarstvu unutrašnjih poslova, Poreskoj upravi i drugim organima) isključivo u okviru njihovih zakonom utvrđenih nadležnosti i nivoa ovlašćenja, kao i za statističke svrhe. Podaci se čuvaju najduže pet godina, nakon čega se trajno brišu. Ministarstvo ima obavezu da obezbijedi zakonitu, bezbjednu i pravičnu obradu podataka kroz primjenu adekvatnih tehničkih i organizacionih mjera zaštite, u skladu sa propisima o zaštiti ličnih podataka. Vrsta i način unošenja podataka biće detaljno regulisani podzakonskim aktom.

Članom 14. Nacrta zakona propisuju se obaveze ugostitelja u vezi sa unosom podataka u centralni informacijski sistem, kako bi se obezbijedila zakonita, ažurna i sigurna evidencija gostiju i boravišne takse. Istim članom se utvrđuje da ugostitelj koji pruža uslugu smještaja mora obezbijediti internet vezu za pristup sistemu i u slučaju trenutne nemogućnosti pristupa, evidentirati podatke u pisanom obliku radi naknadnog unošenja, kao i obaveza da se podaci o gostima unose odmah nakon prijave, podaci o boravišnoj taksi nakon odjave, a sve promjene podataka najkasnije u roku od tri dana. Ugostitelj je dužan da unosi samo podatke neophodne za ostvarivanje zakonske svrhe, kao i da osigura tačnost, potpunost i ažurnost podataka u skladu sa propisanim rokovima. Takođe, naglašava se potreba za korišćenjem personalizovanih i sigurnih korisničkih naloga, nedostupnih neovlašćenim licima, kako bi se obezbijedila bezbjednost i integritet sistema. Ministar, uz saglasnost nadležnih ministara propisuje pravilnikom tehničke i organizacione uslove rada, korišćenja i funkcionisanja centralnog informacijskog sistema, čime se osigura usklađenost sa zakonom i propisima o zaštiti ličnih podataka.

U članu 15. Nacrta zakona određeno je osnovno razvrstavanje svih ugostiteljskih objekata na tri osnovne grupe: ugostiteljski objekti za smještaj, ugostiteljski objekti za ishranu i piće i catering objekti. U okviru navedene tri grupe ugostiteljskih objekata predviđeno je njihovo dalje razvrstavanje u zavisnosti od karaktera i prirode usluga koje se u njima pružaju i od opštih i posebnih minimalnih uslova za njihovo obavljanje. U okviru objekata za smještaj (hoteli, moteli, pansioni, apartmani) osnovna usluga koja se pruža gostu jeste usluga smještaja, dok se usluga ishrane i pića pruža kao sporedna, a u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće uglavnom se pružaju usluge pripremanja hrane i usluživanje jelima, pićima i napicima, dok se u pojedinim objektima za ishranu i piće pružaju i usluge smještaja kao sporedne usluge. U istom članu predviđen je osnov ministru da utvrdi poseban pravilnik kojim će se izvršiti razvrstavanje ugostiteljskih objekata, te u zavisnosti od toga i odrediti opšti i posebni uslovi za pojedine vrste ugostiteljskih objekata. Što se tiče treće vrste ugostiteljskih objekata, tzv. catering objekata, riječ je o objektima u kojima se samo priprema hrana koja se uslužuje na drugom mjestu (avioni, autobusi, vozovi), tako da navedeni objekti ne posjeduju osnovne uslove koji se odnose na izgradnju uređenja i opreme, u tom smislu što takvi objekti ne moraju imati poseban prostor, odnosno prostoriju za usluživanje gostiju i konzumiranje jela na licu mjesta, što ih svrstava u poseban oblik ugostiteljskog objekta zbog specifičnosti usluga koje se u njima pružaju.

Članom 16. Nacrta razrađene su catering usluge u zavisnosti od vrste objekta koji pruža datu uslugu i nivoa usluge. Po tom osnovu catering usluga može biti profesionalna i povremena. Profesionalna catering usluga je usluga koju pružaju ugostiteljski objekti vrste

ketering objekat i ugostiteljski objekat vrste restoran koji pruža ketering usluge. Povremena ketering usluga je usluga koju pružaju ugostiteljski objekti vrste: gostionica, pekoteka, roštiljnica, odnosno čevabdžinica, picerija i poslastičarnica.

Članom 17. Nacrta zakona uređuje se način pružanja usluga u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće vrste „salon za posebne prilike“. Propisana je obaveza ugostitelja da samostalno pripremi i posluži hranu i piće ili da ih nabavi od drugog ovlašćenog ugostitelja u skladu sa zakonom, čime se obezbjeđuje kontrolisana ugostiteljska usluga i bezbjednost hrane. Izuzetak je predviđen za situacije kada gosti nabavljaju hranu i piće od registrovanih trgovačkih subjekata, uz obavezu dostavljanja važećeg računa, što omogućava fleksibilnost u organizaciji događaja uz zadržavanje zakonitosti i evidencije. Za druge prateće usluge kao što su, na primjer muzika, fotografisanje, dekoracija i slično, ugostitelj je dužan da od gosta pribavi dokaz o angažovanju lica koja pružaju te usluge, čime se obezbjeđuje pravna i administrativna sigurnost u pružanju dodatnih usluga u salonu za posebne prilike.

U članu 18. Nacrta zakona definišu se ugostiteljske usluge izvan ugostiteljskog objekta na sajmovima, vašarima, prigodnim proslavama i na drugim javnim manifestacijama i koje se pružaju tokom trajanja navedenih aktivnosti. Ove usluge se mogu pružati samo registrovani ugostitelji, pod uslovom da se od nadležnog organa jedinice lokalne samouprave pribavi odborenje za upotrebu i korišćenje javne površine, uz ispunjenost zakonom propisanih uslova.

Predviđeno je da ministar donese poseban pravilnik kojim će se propisati način obavljanja vrsta ugostiteljskih usluga, uz prethodno pribavljenu saglasnost ostalih ministara koji su nadležni za oblast prostornog uređenja, zdravlja i ekologije. U kasnijim članovima predviđa se saradnja više nadležnih ministarstava prilikom propisivanja podzakonskih akata. Za pružanje ugostiteljskih usluga izvan ugostiteljskog objekta, na mjestu pružanja usluga potrebno je obezbijediti opšte i posebne minimalno-tehničke uslove, odgovarajuću zaštitu od sunca ukoliko se ugostiteljske usluge pružaju u prostoru za usluživanje opremljenom stolovima i stolicama, pribor za prvu pomoć i cjenovnik usluga.

Članom 19. Nacrta zakona propisane su posebne vrste ugostiteljskih usluga koje se pružaju u pokretnim objektima (vozila, prikolice, vozovi, autobusi i sl.). Naznačeno je da se u pokretnom ugostiteljskom objektu mogu pružati usluge smještaja i usluživati hrana pripremljena na drugom mjestu u originalnom pakovanju, kao i piće u originalnoj ambalaži ili na točenje uz upotrebu ambalaže za jednokratnu upotrebu. Ugostitelj koji pruža usluge u pokretnom ugostiteljskom objektu dužan je da od nadležnog organa jedinice lokalne samouprave pribavi odobrenje za upotrebu i korišćenje javne površine, kao i da ispuni zakonom propisane uslove za pružanje tih specifičnih ugostiteljskih usluga. U pokretnim objektima potrebno je obezbijediti kupe (kabinu) za noćenje gostiju ukoliko se u pokretnom objektu pružaju usluge smještaja, opšte i posebne minimalno-tehničke uslove, pribor za prvu pomoć i cjenovnik usluga.

Član 20. Nacrta zakona uređuje se oblik i uslovi pružanja ugostiteljskih usluga smještaja, ishrane i pića u apartmanima, kućama za odmor i sobama za iznajmljivanje, uz maksimalno ograničenje na osam smještajnih jedinica za 16 gostiju (do 16 kreveta) i period do 30 dana. Fizičkim licima je dozvoljeno da pružaju ove usluge u jednom ili više objekata koji čine funkcionalnu cjelinu, uz vlasničko pravo ili drugi pravni osnov za korišćenje imovine, uz saglasnost suvlasnika kada je potrebno. Istim članom se predviđa mogućnost pružanja usluga bez obaveze registracije kod nadležnog organa, pod uslovom zaključenja ugovora sa turističkom organizacijom ili agencijom ovlašćenom za posredovanje u turizmu. Ugostitelj kao fizičko lice ima obavezu koja obezbjeđuje kvalitet i sigurnost usluga kao što su isticanje oznake kategorije objekta, održavanje prostorija i pružanje usluga u skladu sa standardima kategorije, vidljivo istaknute i pridržavane cijene usluga, osiguranje bezbjednosti hrane i pridržavanje utvrđenih normi u pripremi hrane, vođenje knjige gostiju uredno i dnevno i dostavljanje ugovora o pružanju usluga APIF-u radi upisa u Registar fizičkih lica.

U članu 21. Nacrta zakona propisano je da apartman, kuća za odmor i soba za iznajmljivanje moraju ispunjavati propisane opšte i posebne minimalno-tehničke uslove, te da

moraju biti kategorisani. Izuzetno, u apartmanu, kući za odmor i sobi za iznajmljivanje može se odstupiti od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, kao i od uslova za određivanje kategorije, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa. Posebnim pravilnikom se definišu minimalno-tehnički i sanitarno-higijenski uslovi koje moraju da ispunjavaju objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge iznajmljivanjem apartmana, kuća i soba.

Članom 22. Nacrta zakona propisuje se pružanje ugostiteljske usluge na selu, odnosno usluge smještaja i pripremanja i usluživanja hrane i pića koja su proizvedena na poljoprivrednom gazdinstvu iz programa sopstvene proizvodnje, kao i ostale prateće usluge od ugostitelja upisanog u odgovarajući registar. Uređuje pružanje ugostiteljskih usluga na selu u objektima seoskog turizma, sa ciljem razvoja ruralnog turizma i promocije domaće proizvodnje. Dopušteno je i pružanje usluga degustacije hrane i pića bez obaveze usluge smještaja. Takođe, propisuje se izuzetak u smislu da ugostiteljske usluge na selu mogu pružati fizička lica, bez dodatne registracije, kao nosioci porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, pod uslovom da fizičko lice zaključi ugovor o pružanju usluga sa turističkom organizacijom ili turističkom agencijom. Isti član propisuje da se pod programom sopstvene proizvodnje podrazumijevaju poljoprivredni proizvodi proizvedeni na poljoprivrednom gazdinstvu, poljoprivredni proizvodi proizvedeni na drugim poljoprivrednim gazdinstvima koje kupuje fizičko lice, kao i šumski proizvodi koje fizičko lice ubere, odnosno divlje životinje koje fizičko lice ulovi ili kupi od lica koja su te proizvode ubrali ili ulovili, a pod ostalim pratećim uslugama smatra se prodaja ručno proizvedenih proizvoda, iznajmljivanje konja za jahanje, lov i ribolov, branje gljiva, ljekovitog i šumskog bilja, berba sezonskog voća i povrća, ubiranje ljetine, pješačke rute, promocija lokalnih i tradicionalnih proizvoda, prodaja ručno proizvedenih proizvoda i ostale slične aktivnosti. Definišu se obaveze fizičkog lica prilikom poslovanja i propisuje se obaveza fizičkog lica da APIF-u dostavi zaključen ugovor o pružanju usluga sa turističkom organizacijom ili turističkom agencijom, radi njegovog evidentiranja u odgovarajućem registru.

U članu 23. Nacrta zakona propisano je da objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na selu moraju ispunjavati opšte i posebne minimalno-tehničke uslove. Izuzetno, objekat u kojem se pružaju ugostiteljske usluge na selu može odstupiti od opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova, kao i od uslova za određivanje kategorije, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa u skladu sa propisima iz oblasti zaštite prirode i kulturno-istorijskog nasljeđa. Posebnim pravilnikom će se definisati minimalno-tehnički i sanitarno-higijenski uslovi koje moraju da ispunjavaju objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na selu.

Članom 24. Nacrta zakona data je definicija ugostiteljskih usluga u okviru organizovanog i privremenog kampa. Organizovani kamp podrazumijeva namjenski uređeno i ograđeno zemljište sa obezbijeđenim mokrim čvorom i prostorom za odlaganje smeća, na kojem se gostima iznajmljuju prostori na otvorenom (kamp mjesto, kamp parcela) za smještaj sopstvene ili u kampu iznajmljene opreme, a mogu se pružati i usluge smještaja u objektima (kućica u kampu i bungalov u kampu), kao i usluge ishrane, pića i napitaka. Privremeni kamp se organizuje na prostorima izvan organizovanog kampa za vrijeme održavanja sportske, kulturno-umjetničke ili druge manifestacije ili u sklopu objekta u kojem se pružaju ugostiteljske usluge na selu.

Članom 25. Nacrta zakona uređuju se uslovi pod kojima fizičko lice može pružati ugostiteljske usluge u kampu, i to u ograničenom obimu, za najviše 20 lica, čime se jasno razgraničuje neregistrovana ugostiteljska djelatnost manjeg intenziteta od registrovane. Propisuje se mogućnost obavljanja navedenih usluga bez registracije kod nadležnog organa, uz obavezu zaključenja ugovora sa turističkom organizacijom ili turističkom agencijom koja posjeduje važeću licencu, čime se obezbjeđuje institucionalna povezanost i nadzor nad pružaocem usluge. Dalje se utvrđuju osnovne obaveze fizičkog lica, i to javno isticanje i poštovanje cijena, osiguranje bezbjednosti hrane u skladu sa posebnim propisima, uredno

vođenje knjige gostiju, kao i dostavljanje zaključenog ugovora APIF-u radi upisa u odgovarajući registar.

Članom 26. Nacrta zakona uređuju se uslovi i minimalni tehnički standardi za smještajne jedinice u kampovima iz člana 25. ovog zakona. Takođe, vrši se normativno definisanje pojmova „kamp mjesto“ i „kamp parcela“ kao osnovnih smještajnih jedinica na otvorenom prostoru, uz jasno utvrđena ograničenja u vezi sa kapacitetom, koji je ograničen na najviše četiri gosta po jedinici, radi kontrole gustine smještaja i očuvanja bezbjednosnih standarda. Propisuju se minimalni tehnički i sanitarni uslovi koje kamp mora ispunjavati, i to minimalne površine smještajnih jedinica, obezbjeđivanja vode za piće, postojanja pribora za prvu pomoć i protivpožarne opreme, obezbjeđenih pokretnih higijenskih toaleta u propisanom odnosu na broj gostiju, snabdijevanja električnom energijom i, ukoliko je dozvoljeno, odgovarajuće uređenog i obezbjeđenog ognjišta. Nadalje se utvrđuje da kampovi iz člana 25, ne podliježu obaveznoj kategorizaciji, čime se administrativno rasterećuje ova vrsta smještajnih kapaciteta, uz istovremeno zadržavanje obaveze poštovanja minimalnih tehničkih uslova.

Članom 27. Nacrta zakona predviđeni su uslovi za pružanje ugostiteljskih usluga u lovno-ribolovnom turizmu, izvršena njihova podjela, te propisane obaveze ugostitelja u lovno-ribolovnom turizmu.

U članu 28. Nacrta zakona detaljnije je propisan postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata. Kategorizacijom se ugostiteljski objekti za smještaj u okviru jedne vrste razvrstavaju u pojedine kategorije u zavisnosti od nivoa postignutih standarda u vezi sa uređenjem, opremom i uslugama. Postupak kategorizacije je značajan sa stanovišta potencijalnog gosta, kojem je jako bitno da se uspostavi reciprocitet između njegovih obaveza i uslova smještaja, određenog nivoa usluge i opštih propisanih standarda ugostiteljske ponude u zavisnosti od kategorije objekta. Predmetnim članom propisano je da se kategorišu ugostiteljski objekti za smještaj vrste: hotel, motel, pansion, kamp, kao i apartman, kuća za odmor i soba za iznajmljivanje, hostel i objekat seoskog turizma. Kategorija ugostiteljskog objekta označava se na standardnoj oznaci sa odgovarajućim brojem zvjezdica ili drugim znakovima na standardnoj ploči, a podvrsta hotela se na standardnoj ploči označava odgovarajućim znakovima za pojedinu podvrstu. Ugostitelj može da počne sa obavljanjem ugostiteljske djelatnosti ukoliko je podnio zahtjev za utvrđivanje kategorije Ministarstvu ili nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, u roku od 15 dana od dana upisa u odgovarajući registar, uz koji se dostavlja dokaz o upisu u registar nadležnog organa i dokaz o uplati sredstava za troškove kategorizacije. Obavezni elementi za kategorizaciju u zavisnosti od vrste ugostiteljskih objekata za smještaj odnose se na izgled objekta i položaj, obezbjeđenost parkinga i garaža, ulaza u objekat i prijemnog hola, recepcije, lifta, sale za ručavanje/bara, smještajnih jedinica, kvaliteta uređenja i opreme smještajnih jedinica, kao i ostalih sadržaja, usluga i pogodnosti u ugostiteljskom objektu. Izborni elementi za kategorizaciju u zavisnosti od vrste ugostiteljskih objekata za smještaj odnose se na dodatne sadržaje u ugostiteljskom objektu koji pospješuju ukupnu ponudu ugostitelja i na obezbjeđenost pogodnijih uslova o pitanju obaveznih elemenata za određivanje date kategorije ugostiteljskog objekta. U postupku kategorizacije potrebno je da ugostiteljski objekti ispunjavaju minimalno 80% od propisanih obaveznih elemenata za datu vrstu i kategoriju, uz obavezno ispunjavanje svih opštih i posebnih minimalno-tehničkih uslova u skladu sa ovim zakonom. Ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove prostornog uređenja i ekologije, propisuje postupak kategorizacije ugostiteljskih objekata i uslove za određivanje kategorije, odnosno postupak i uslove za razvrstavanje hotela u podvrste, izgled i sadržaj standardnih oznaka za označavanje kategorije ugostiteljskog objekta i izgled i sadržaj standardnih oznaka za označavanje podvrste ugostiteljskog objekta vrste hotel.

Čl. 29, 30, 31. i 32. Nacrta zakona izvršena je zakonska podjela nadležnosti u postupku određivanja pojedinih kategorija ugostiteljskih objekata između republičkih i opštinskih organa vlasti. Tako je određeno da Komisija ministarstva nadležnog za poslove turizma kategoriše ugostiteljske objekte za smještaj vrste: hotel, motel i pansion, dok jedinica lokalne samouprave

kategoriše apartmane, kuće za odmor, sobe za iznajmljivanje, kampova, hostela i objekata seoskog turizma. Ako u postupku kategorizacije Komisija za kategorizaciju utvrdi da ugostitelj može u kratkom roku otkloniti odstupanja od tražene kategorije, ministar može na prijedlog Komisije za kategorizaciju donijeti privremeno rješenje za određivanje kategorije kojim se ugostitelju ostavlja rok do šest mjeseci za otklanjanje nedostataka. Istovjetno rješenje je predviđeno u slučaju postupanja Komisije jedinice lokalne samouprave. Regulirano je da se razvrstavanje ugostiteljskog objekta u kategoriju, odnosno u podvrstu vrši rješenjem koje važi tri godine od dana dostavljanja rješenja ugostitelju, te da se po službenoj dužnosti sprovodi revizijski postupak po isteku roka rješenja o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta. Dakle, ako se u postupku revizije utvrdi da ugostiteljski objekat odstupa od propisanih uslova za kategoriju ugostiteljskog objekta, novim rješenjem se ukida rješenje o utvrđivanju kategorije, a ugostitelj je dužan da u roku od osam dana od dana prijema navedenog rješenja podnese zahtjev za ponovno raspoređivanje objekta u odgovarajuću kategoriju.

Članom 33. Nacrta zakona propisano je da Ministarstvo trgovine i turizma na zahtjev ugostitelja, na dobrovoljnoj osnovi, vrši procjenu kvaliteta i standarda ugostiteljskih usluga u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće vrste restoran. U istom članu propisan je i postupak utvrđivanja kvaliteta usluge, kao i revizijski postupak.

Predviđeno je da će ministar uz saglasnost ministara nadležnih za poslove zdravlja, prostornog uređenja i ekologije, pravilnikom propisati postupak procjene kvaliteta restorana i utvrditi kriterijume, odnosno elemente za procjenu kvaliteta i standarda u restoranima.

Članom 34. Nacrta zakona propisani su slučajevi u kojima se ukida rješenje kojim se ugostiteljski objekat razvrstava u kategoriju. Rješenje se ukida istekom perioda predviđenog za reviziju, ako se u periodu koji je određen za reviziju promijeni vrsta ugostiteljskog objekta, ako je u postupku revizije utvrđeno da objekat ne ispunjava uslove za razvrstavanje u postojeću kategoriju, na zahtjev ugostitelja i prestankom rada ugostitelja ili njegovim brisanjem iz odgovarajućeg registra. U istom članu propisani su i slučajevi u kojima se ukida rješenje o razvrstavanju ugostiteljskih objekata za smještaj vrste hotel u podvrstu i rješenje o utvrđivanju kvaliteta usluga i standarda u ugostiteljskim objektima za ishranu i piće vrste restoran.

Članom 35. Nacrta zakona, taksativno su propisane opšte obaveze ugostitelja bez obzira na vrstu ugostiteljske djelatnosti, odnosno na vrstu ugostiteljskog objekta u kojem se pružaju ugostiteljske usluge. Predmetne obaveze, ujedno predstavljaju i predmet kontrole od nadležnih inspeksijskih službi. Radi se uglavnom o standardnim, osnovnim obavezama ugostitelja, kao što je obaveza ugostitelja da na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne firmu i vrstu ugostiteljskog objekta, kao i raspored radnog vremena i tog radnog vremena se pridržava u svom poslovanju, da u ugostiteljskom objektu održava prostorije i opremu i nivo usluga saglasno propisanim uslovima, istakne cijene hrane, pića i napitaka na uobičajenim cjenovnicima koji moraju biti dostupni korisnicima usluga u svako vrijeme, da se pridržava istaknutih, odnosno objavljenih cijena, za svaku pruženu uslugu izda odgovarajući račun i slično. Pored navedenih obaveza predviđene su i obaveze koje su specifične za ugostiteljski sektor, kao što je obaveza utvrđivanja normativa hrane i pića, obaveza vođenja posebne poslovne knjige svakom ugostiteljskom objektu u kome se evidentira promet repromaterijala i promet realizovane hrane, obaveze vođenja knjige gostiju i slično. Propisana je i obaveza ugostitelja da vrši usluživanje pića isključivo u staklenoj ambalaži, čime se isključuje mogućnost korišćenja PET ambalaže (plastična ambalaža), kao i da alkoholna pića ne uslužuje licima mlađim od 18 godina. U zakonu je propisana odredba o zabrani usluživanja pića i napitaka iz plastične ambalaže u ugostiteljskim objektima. Ovakva odredba produkt je usvojenih ekoloških i drugih standarda i propisa iz oblasti životne sredine i ona je u većini slučajeva usvojena od ugostitelja i kao takva je i primjenljiva u praksi. Obaveza usluživanja pića isključivo u staklenoj ambalaži ne odnosi se na ugostitelje koji posluju u okviru sportsko-rekreativnih centara (bazeni, sportski tereni), kao i ukoliko se pružaju ugostiteljske usluge za vrijeme organizacije sajмова, konferencija, vašara, kulturnih, sportskih i drugih javnih manifestacija. Propisana je obaveza ugostitelja da vodi odgovarajuće evidencije o prometu

repromaterijala i hrane koju proizvodi. Ugostitelj ne može koristiti robu za pružanje ugostiteljskih usluga za koju ne posjeduje dokumentaciju o nabavci, i koja nije evidentirana u poslovnu knjigu. Ugostitelj je obavezan da vodi poslovnu knjigu za svaki ugostiteljski objekat, odnosno poslovnu jedinicu ili izdvojeni poslovni prostor. Propisano je i da u okviru cjenovnika ugostitelj može prikazati i podatke o kalorijskoj vrijednosti hrane i pića.

Članom 36. Nacrta zakona propisane su specifične obaveze ugostitelja koji ugostiteljsku djelatnost obavlja u objektima za smještaj (hotel, motel i sl.) i koji je pored opštih obaveza iz člana 35. dužan da: na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne standardnu oznaku kategorije ugostiteljskog objekta određenu od Ministarstva, odnosno nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, kao i standardnu oznaku podvrste hotela koju je odredilo Ministarstvo, da u svakom ugostiteljskom objektu tačno i ažurno vodi knjigu gostiju, vidno istakne cijene usluga smještaja i iznos boravišne takse u svakoj sobi i na recepciji, kao i da istakne cijene hrane, pića i napitaka u cjenovnicima i da se pridržava istaknutih, odnosno na drugom mjestu objavljenih cijena, da u propagandnim publikacijama ugostiteljskog objekta za smještaj, u javnim glasilima i drugim sredstvima javnog informisanja i oglašavanja, obavezno naznači vrstu, podvrstu i kategoriju objekta koja mu je određena, da utvrdi kućni red u ugostiteljskom objektu za smještaj, a izvod iz kućnog reda na vidnom mjestu obavezno istakne u svim smještajnim jedinicama, organu uprave nadležnom za poslove statistike dostavi statistički obrazac sa podacima iz evidencije prometa i osigura goste koji koriste usluge smještaja od posljedica nesrećnog slučaja. Ugostitelji koji su vlasnici dva ili više ugostiteljska objekta u kojima se pružaju ugostiteljske usluge iz člana 20. ovog zakona, a koji su registrovani ili se nalaze na različitim adresama, mogu posjedovati zajedničku poslovnu knjigu.

Članom 37. Nacrta zakona propisano je da ugostitelj posluje tokom cijele godine ili sezonski, kao i da ugostitelj utvrđuje period poslovanja za svaki ugostiteljski objekat i o tome obavještava nadležni organ.

Članom 38. Nacrta zakona propisan je način određivanja radnog vremena ugostiteljskih objekata, s tim da je data mogućnost da jedinica lokalne samouprave odredi radno vrijeme u skladu sa kriterijumima koji su propisani uredbom Vlade Republike Srpske. Radno vrijeme ugostiteljskih objekata može biti: propisano radno vrijeme i posebno radno vrijeme. Propisano radno vrijeme je radno vrijeme određeno odlukom nadležnog organa kojom se propisuje radno vrijeme za sve ugostiteljske objekte koji posluju na području jedinice lokalne samouprave. Posebno radno vrijeme je radno vrijeme koje je različito od propisanog radnog vremena i može biti produženo ili skraćeno i određuje se u svakom pojedinačnom slučaju u odnosu na posebni ugostiteljski objekat. Zakonom su određeni kriterijumi za rad u produženom, odnosno skraćenom radnom vremenu koji se odnose na ispunjenost uslova koji se odnose na zvučnu izolaciju objekta, prekršajnu kažnjivost ugostitelja za prekršaje u oblasti prekoračenja radnog vremena i javnog reda i mira, preporuke turističke organizacije opštine i grada i sl. Zakonom se zasniva prvostepena nadležnost nadležnog organa jedinice lokalne samouprave da rješenjem utvrđuje rad ugostitelja u posebnom i skraćenom radnom vremenu. U istom članu propisano je da radno vrijeme ugostiteljskih objekata zatvorenog tipa određuju institucije, ustanove i privredna društva u okviru kojih se pomenuti ugostiteljski objekti nalaze, kao i da se kriterijumi za određivanje radnog vremena iz uredbe Vlade Republike Srpske ne odnose se na ugostiteljske objekte zatvorenog tipa.

Član 39. Nacrta zakona ustanovljava vođenje evidencije u ugostiteljstvu. Evidenciju će voditi Ministarstvo nadležno za poslove turizma i ugostiteljstva na osnovu podataka koji se dobijaju od Agencije za posredničke i finansijske usluge. Propisano je da se u evidenciju unose podaci koji se registruju i podaci koji se samo evidentiraju. APIF nastavlja da vodi Registar fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske usluge na selu, kao i i pružalaca usluga u apartmanima, kućama za odmor, sobama za iznajmljivanje i kampovima iz člana 25. ovog zakona, ali će umjesto sprovođenja klasične registracije, ovim pružaocima usluga izdavati potvrdu o upisu u registar. Ministar će pravilnikom propisati oblik i sadržaj zahtjeva za izdavanje potvrde i obrazac potvrde o upisu u Registar fizičkih lica.

Članom 40. Nacrta zakona u cilju očuvanja i prevencije zdravlja populacije mlađe od 18 godina, uvedena je mjera zabrane usluživanja alkoholnih pića licima mlađim od 18 godina. Vlada Republike Srpske, na prijedlog Ministarstva posebnim aktom propisuje način izvršenja predmetne mjere. Zakonom se zabranjuje licu mlađem licu od 18 godina da kupi i/ili upotrijebi (konzumira) alkoholno piće u ugostiteljskom objektu. Propisana je obaveza ugostitelja ili zaposlenog lica kod ugostitelja da obavezno odbije prodati alkoholno piće ili pružiti ugostiteljsku uslugu usluživanjem alkoholnog pića licu za koje posumnja da je mlađe od 18 godina. Teret dokazivanja punoljetnosti je na licu koje zahtijeva konzumiranje alkoholnog pića, te ukoliko to lice ugostitelju ili zaposlenom licu kod ugostitelja dobrovoljno dokaže da je starije od 18 godina davanjem na uvid ličnog dokumenta, ugostitelj ili zaposleno lice kod ugostitelja može tom licu prodati alkoholno piće ili pružiti odgovarajuću ugostiteljsku uslugu.

Članom 41. Nacrta zakona propisan je Hasap standard u ugostiteljstvu koji obezbjeđuje zdravstvenu ispravnost hrane prema propisima Evropske unije primjenom kontrolnih tačaka u procesu pripremanja hrane u cjelokupnom lancu ishrane. Naime, predmetni standard je propisan Zakonom o hrani, s tim da je u ugostiteljskom sektoru obavezan za ugostiteljske objekte za ishranu i piće koji imaju kuhinju kao poseban minimalno-tehnički uslov.

Čl. 42, 43, 44, 45, 46. i 47. Nacrta zakona propisan je inspeksijski nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona. Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši Republička uprava za inspeksijske poslove i posebne organizacione jedinice za obavljanje inspeksijskih poslova u opštinskoj, odnosno gradskoj upravi jedinica lokalne samouprave putem tržišnog inspektora, inspektora za hranu, zdravstvenog inspektora, te urbanističko-građevinskog i ekološkog inspektora. Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona u dijelu kojim se propisuje postupanje nadležnog organa vrši upravna inspekcija. U Zakonu je izvršena podjela nadležnosti pojedinih inspeksijskih službi u zavisnosti od predmeta kontrole, tako da je tržišni inspektor u postupku inspeksijske kontrole nad primjenom ovog zakona nadležan da kontroliše kategorizaciju ugostiteljskog objekta, ispunjenost ostalih minimalno-tehničkih uslova i standarda za rad u ugostiteljskim objektima, načina rada ugostitelja, obaveze ugostitelja iz čl. 35. i 36. Zakona, poslovnu knjigu u ugostiteljstvu, knjigu gostiju, normative, cijene, izdavanje računa i primjenu mjere zabrane usluživanja i prodaje alkoholnih pića. Inspektor za hranu vrši nadzor nad sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima prostorija, opreme i sredstava za čuvanje, prevoz, pripremu i usluživanje hrane i pomoćnih prostorija za zaposlena lica koja rade sa hranom, kao i nadzor nad bezbjednošću hrane. Zdravstveni inspektor vrši nadzor nad sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima u ugostiteljskim objektima, osim u prostorijama u kojima nadzor obavlja inspektor za hranu. U Nacrtu zakona sadržane su materijalno-pravne odredbe u vezi sa konkretnim ovlašćenjima tržišnog inspektora u postupku inspeksijskog nadzora nad primjenom odredaba ovog zakona. Propisani su uslovi za primjenu mjere zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti, zatvaranja ugostiteljskog objekata, oduzimanje robe, provjere ispunjenosti minimalno-tehničkih uslova. Po pitanju pravila postupka inspeksijskog nadzora, period trajanja upravnih mjera inspektora, ostalih ovlašćenja tržišnog inspektora, kao i žalbenog postupka, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje oblast inspekcija u Republici Srpskoj. Protiv rješenja tržišnog inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana njegovog dostavljanja.

Čl. 48. do 56. Nacrta zakona propisane su novčane sankcije za nepoštovanje obaveza iz ovog zakona za sve ugostitelje, koje su usaglašene sa Zakonom o prekršajima.

Čl. 57. do 62. Nacrta zakona propisane su prelazne i završne odredbe.

Članom 63. Nacrta zakona propisano je da stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ugostiteljstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 45/17 i 1/24).

Članom 64. Nacrta zakona propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

U skladu sa tačkom X Odluke o procjeni uticaja propisa („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 8/23), a u vezi sa članom 17. Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske, Ministarstvo trgovine i turizma je pribavilo Mišljenje Ministarstva privrede i preduzetništva broj: 18.06-322-344/25 od 16. decembra 2025. godine.

U vezi s problemom koji se želi riješiti, obrađivač je naveo da je oblast ugostiteljstva zakonski regulisana. Međutim, u toku primjene važećeg zakona uočen je niz pravnih i praktičnih nedoumica, nedovoljno uređenih segmenata i procedura koje opterećuju ugostiteljsku djelatnost, naročito kod fizičkih lica, te se stoga pristupilo izradi novog zakona. Fizičko lice koje obavlja ugostiteljsku djelatnost ima obavezu pri upisu u Registar fizičkih lica koji se vodi kod Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge, da uz prijavu za upis dostavi i dokaz o vlasništvu objekta. Dostavljanje dokaza o vlasništvu objekta za fizička lica je opterećenje, a isto je naknadno predmet i inspeksijske kontrole. Takođe, Nacrtom zakona je bilo potrebno regulisati i pitanje pružanja ugostiteljskih usluga u kampu od strane ugostitelja koji posluju kao fizička lica, jer trenutno postoji veliki broj pružalaca usluga koji posluju, a ne ispunjavaju uslove za registraciju. Na ovaj način se rješava problem poslovanja u „sivoj zoni“. Do sada nije postojala mogućnost da ugostitelj na selu može pružati usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića iz sopstvene poljoprivredne proizvodnje, bez obaveze korišćenja usluge smještaja. To je jedna vrsta prepreke za razvoj seoskog turizma, lokalne gastronomije i seoskih gazdinstava. Iz tog razloga, ovim nacrtom zakona se uvodi po prvi put degustacioni prostor na kome ugostitelj može pružati i usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića koja je proizvedena na poljoprivrednom gazdinstvu, bez pružanja usluge smještaja. Takođe, do sada nije bio sistemski uređen rad salona za posebne prilike, što je onemogućavalo potpunu transparentnost, uređenost i bezbjednost pružanja usluga. Primjenom zakona u praksi, utvrđeno je da je i predug rok od četiri godine, u kome je bila predviđena obavezna revizija kategorije ugostiteljskih objekata, iz razloga što se dešavalo da kvalitet pružanja ugostiteljske usluge u tom periodu opadne. Iz tog razloga, da bi se kvalitet ugostiteljske usluge održao, ovim nacrtom zakona se taj rok skraćuje sa četiri na tri godine.

Cilj koji se želi postići donošenjem Nacrta zakona je unapređenje razvoja ugostiteljstva u Republici Srpskoj i usklađivanje sa savremenim trendovima u ovoj oblasti. Posebni ciljevi koji se želi postići donošenjem predmetnog zakona su: jednostavnija procedura upisa u Registar fizičkih lica koja obavljaju ugostiteljsku djelatnost, podsticanje razvoja seoskog turizma, potpuna transparentnost, uređenost, bezbjednost i unapređenje pružanja usluga salona za posebne prilike, modernizacija sistema evidencija u oblasti ugostiteljstva, te prilagođavanje evropskim standardima u oblasti zaštite ličnih podataka.

Kod utvrđivanja opcija za postizanje ciljeva i njihove analize, utvrđeno je da se cilj može postići jedino regulatornom mjerom.

U vezi s uticajem na javne budžete, obrađivač je naveo da će Nacrt zakona imati uticaj na republički budžet i budžet jedinica lokalne samouprave. Naime, troškovi koje će ugostitelj snositi za kategorizaciju ugostiteljskog objekta vrste hotel, motel i pansion će predstavljati prihod budžeta Republike Srpske, dok će troškovi koje će ugostitelj snositi za kategorizaciju ugostiteljskog objekta vrste kamp, apartmani, kuće za odmor, sobe za iznajmljivanje, hosteli i objekti seoskog turizma predstavljati prihod budžeta jedinice lokalne samouprave. Troškovi koje će ugostitelj snositi za razvrstavanje ugostiteljskog objekta vrste hotel u podvrstu i utvrđivanja kvaliteta usluga i standarda u restoranima, će takođe, predstavljati prihod budžeta Republike Srpske. Iz pomenutih sredstava biće pokriveni samo administrativni troškovi koji će se javiti u vezi sa sprovođenjem predmetnih postupaka. Uspostavljanjem i funkcionisanjem Informacionog sistema u ugostiteljstvu obezbijediće se uslovi za bolju kontrolu i veći priliv sredstava u budžet po osnovu naplate boravišne takse.

U vezi s uticajem na poslovanje, obrađivač je naveo da će Nacrt zakona uticati na sve privredne subjekte u ugostiteljstvu koji pružaju usluge smještaja, bez obzira na način njihovog organizovanja.

Nacrt zakona utvrđuje četiri formalnosti: Rješenje o razvrstavanju vrste ugostiteljskog objekta u određenu kategoriju (obavezna formalnost), Rješenje kojim se razvrstava ugostiteljski objekat vrste hotel u podvrstu (pribavljanje ove formalnosti za ugostitelja nije obavezno), Rješenje kojim se utvrđuje kvalitet usluga i standarda u restoranima (pribavljanje ove formalnosti za ugostitelja nije obavezno) i Potvrda o upisu u Registar fizičkih lica (uslov za započinjanje i obavljanje poslovanja). Navedene formalnosti poznaje i trenutno zakonsko rješenje, s tim da će se pobrojana rješenja morati obnavljati svake tri godine, a ne svake četiri, kako je trenutno. Navedeno će značiti dodatno prilagođavanje za ugostitelje, s obzirom na to će se kategorizacija vršiti češće i da za izdavanje ovih rješenja ugostitelji imaju određene troškove, ali to će s druge strane imati pozitivan uticaj na održavanje stepena kvaliteta pružanja usluga u oblasti ugostiteljstva. Formalnost Potvrda o upisu u Registar fizičkih lica, ima u odnosu na trenutno zakonsko rješenje izmjenu u nazivu i za izdavanje ove formalnosti stranka neće imati obavezu dostavljanja dokaza o vlasništvu. Sugerirše se obrađivaču, do izrade teksta Prijedloga zakona, da postupi u skladu sa Projektom optimizacije administrativnih procedura i formalnosti u postupku sprovođenja kategorizacije ugostiteljskih objekata.

U vezi sa socijalnim uticajem, obrađivač je naveo da Nacrt zakona neće imati uticaja.

U vezi s uticajem na životnu sredinu, obrađivač je naveo da Nacrt zakona neće imati uticaja.

Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač, prilikom sprovođenja procjene uticaja propisa, postupio u skladu s Odlukom o procjeni uticaja propisa

VII UČEŠĆE JAVNOSTI U POSTUPKU IZRADE NACRTA ZAKONA

U postupku izrade predmetnog Nacrta zakona obavljene su konsultacije sa poslovnim subjektima u oblasti turizma i ugostiteljstva, u skladu sa Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22), zakon je bio objavljen i na internet stranici Ministarstva i veb-aplikaciji eKonsultacije i upućen zainteresovanim subjektima, te zatražena mišljenja, sugestije i komentari od Privredne komore Republike Srpske, Komore samostalnih preduzetnika Republike Srpske, turističkih organizacija opština i gradova, Saveza opština i gradova Republike Srpske, a sve s ciljem pronalaženja najcjelishodnijih zakonskih rješenja koja su normirana predmetnim Nacrtom zakona.

Sve dostavljene primjedbe su razmotrene i primjedbe koje su bile opravdane, konstruktivne i ocijenjene da doprinose ostvarivanju cilja Zakona prihvaćene su i ugrađene u tekst Zakona.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srpske.